

2020.



*Szegedi Tudományegyetem  
Kossuth Zsuzsanna Technikum és  
Szakképző Iskola*

**EGÉSZSÉGÜGYI ASSZISZTENS  
SZAKMA  
FOGÁSZATI ASSZISZTENS  
SZAKMAIRÁNY**

**Képzési program  
5 0913 03 02  
NAPPALI KÉPZÉS**



Jóváhagyta:  
Horváth Levente Attila  
igazgató

Elfogadta:  
SZTE Kossuth  
Zsuzsanna Technikum és  
Szakképző Iskola  
Nevelőtestülete

Érvényes:  
2020.09.01-től

## 1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Egészségügyi asszisztens
- 1.3 A szakmairány megnevezése: Fogászati asszisztens
- 1.4 Munkarend: nappali
- 1.5 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 02
- 1.6 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.8 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.9 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —
- 1.10 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: -, Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

## 2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A programtervben meghatározott tantárgyak, témakörök és a benne foglalt meghatározások (oktatók, elmélet/klinikai szimulációs gyakorlat/klinikai gyakorlat, óraszámok) kötelező érvényűek.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

### ***A szakmai képzés óraterve nappali képzésben:***

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	35 óra/hét	1260 óra
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	35 óra/hét	1085óra
Összesen:		2505 óra

**A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszámja évfolyamonként**

13. évfolyam															
				ÉVES ÓRASZÁM				HETI ÓRASZÁM							
				A képzés összes óraszámja az évfolyamon	Elmélet	Gyakorlat		I. félév 630 óra/18 hét	II. félév 630 óra/18 hét	Heti óraszám a tanévben	I. félév		II. félév		
				tanulási terület össz		iskolai	TGY					TGY		TGY	
			A képzés órakeretének legalább ...%- át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	<b>1260</b>	829	179	252	630	630		35,0	0,0	21,0	14,0
osztályfőnöki óra					<b>18</b>	18			9	9	<b>0,5</b>	0,5		0,5	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0			<b>18</b>	18			18		<b>0,5</b>	1,0			
	Munkavállalói idegen nyelv	0	x		<b>54</b>	54			36	18	<b>1,5</b>	2,0		1,0	
Egészségügy ágazati alapképzés	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	0			<b>9</b>	9			9		<b>0,25</b>	0,5			
	Kommunikáció alapjai	0	x		<b>9</b>	9			9		<b>0,25</b>	0,5			
	Az emberi test felépítése	0			<b>36</b>	36			36		<b>1,0</b>	2,0			

	Elsősegélynyújtási alapismeretek	0	x	18	18			18		0,5	1,0			
	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	0		27	27			27		0,75	1,5			
	Alapápolás-gondozás	0	x	72	72			72		2,0	4,0			
	Irányított gyógyszerelés	50	x	36	18	18		36		1,0	2,0			
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	100	x	54		54		54		1,5	3,0			
	Vitális paraméterek és injekciós rendelőintézeti gyakorlat	100	x	27		27		27		0,75	1,5			
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	0		36	36			18	18	1,0	1,0		1,0	
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	0		27	27			27		0,75	1,5			
	Egészségügyi informatika	0		9	9			9		0,25	0,5			
	Egészségügyi terminológia	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Egészségügyi jog és etika alapjai	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Sejtbológia	50		36	18		18	18	18	0,5	1,0			1,0
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban													
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	0		36	36				36	1,0			2,0	
	Alapvető higiénés rendszabályok	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Általános ápolástan és gondozástan	25	x	90	67	23		45	45	2,5	2,5		2,5	

	Gyógyszertani alapismeretek	40	x	18	9	9		18		0,5	1,0		
	Kommunikáció	0		18	18				18	0,5			1,0
	Általános laboratóriumi alapismeretek	60		27			27		27	0,75			1,5
	Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban												
	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	25		54	40	14		36	18	1,5	2,0		1,0
Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	0		18	18			18		0,5	1,0		
	Pszichológia alapjai	0		18	18			18		0,5	1,0		
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	0		18	18			18		0,5	1,0		
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	0		18	18				18	0,5			1,0
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana	25	x	54	40	14			54	1,5			3,0
	Sebészet és ápolástana	25	x	36	27	9			36	1,0			2,0
	Kisklinikumi ismeretek és ápolásanuk	30		36	25	11			36	1,0			2,0
	Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0
	Neurológia klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0
	Pszichiátria klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0
	Geriátria klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0

Klinikai gyakorlat	100		<b>207</b>			207		207	<b>5,75</b>				11,5
Belgyógyászat gyakorlat													
Sebészet gyakorlat													
Kisklinikum gyakorlat													
Egyéb klinikai gyakorlat													
<b>Egybefüggő szakmai gyakorlat:</b>			<b>160</b>										

<b>14.évfolyam</b>															
				<b>ÉVES ÓRASZÁM</b>			<b>HETI ÓRASZÁM</b>								
				<b>A képzés összes óraszám az évfolyamo n</b>	Elmélet		Gyakorlat		<b>I. félév 630 óra/1 8 hét</b>	<b>II. félév 455 óra/13 hét</b>	Heti óraszám a tanévben	I. félév		II. félév	
					iskolai		TGY					TGY		TGY	
<b>csoport bontás</b>	A képzés órakeretének legalább ...%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani				<b>338</b>	<b>96</b>	<b>651</b>	<b>630</b>	<b>455</b>		<b>14</b>	<b>21</b>	<b>14</b>	<b>21</b>	
	osztályfőnöki óra			<b>18</b>	18			18		<b>0,5</b>	1				
x	Munkavállaló i idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	<b>62</b>	62			36	26	<b>2,0</b>	2		2		
	Fogászati ismeretek	Fogászati anatómia, élettan	40	<b>90</b>	36	54	90		<b>1,0</b>	2	3				
		Fogászati szakismeret	45	<b>198</b>	54	144	198		<b>1,5</b>	3	8				
		Konzerváló fogászat	73	<b>126</b>	36	90	126		<b>1,0</b>	2	5				
		Szakrendelői gyakorlat													
		Parodontológia	80	<b>119</b>	18	44	57	54	65	<b>2,0</b>	2	1	2	3	
		Szakrendelői gyakorlat													

	Szájsebészet, dentoalveoláris sebészet, implantológia, elsősegélynyújtás	74	<b>163</b>	44		119	72	91	<b>1,5</b>	1	3	2	5
	Fekvőbeteg osztályon gyakorlat												
	Szakrendelői gyakorlat												
	Gyermekfogászat, fogsabályozás	75	<b>130</b>	26	13	91		130	<b>1,5</b>			3	7
	Szakrendelői gyakorlat												
	Fogpótlástan	73	<b>127</b>	31	26	70	36	91	<b>2,0</b>	1	1	3	4
	Szakrendelői gyakorlat												
	Radiológia	59	<b>52</b>	13	13	26		52	<b>1,0</b>			2	2
	Szakrendelői gyakorlat												

### 3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

#### 3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

##### 3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskereső módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

##### 3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyiségjellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatással. Törekszik a saját	



Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés mód-szereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokön információkat keres, rendszerez.
---	--	-------------------	---	--

### **3.1.1.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.1.1.6.1 Álláskeresés**

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

#### **3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek**

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

#### **3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése**

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

#### **3.1.1.6.4 Munkanélküliség**

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

### **3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)**

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 116 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

#### **3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 116 óra**

##### 32.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

##### 32.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

##### 32.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

##### 32.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3215 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresőzéshez használja a kapcsolati tőkét.	Ismeri az álláskereső segíti fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresőzésben segíti szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven.	Hatékonyan tudja álláskeresőzéshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan	Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció).	Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázzandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szövegeit az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan	Számára iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott,	Szövegszerkesztő program segítségével tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.

<p>Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskereső folyamatának figyelembevételével.</p>	<p>Ismeri az álláskereső folyamatát.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.</p>	<p>Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.</p>
<p>Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.</p>	<p>Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincsrel és nyelvtani tudással rendelkezik.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.</p>

Az állásinterjú, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjú megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakrabban idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

### 3216 A tantárgy témakörei

#### 3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képesse válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

#### 3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képesse válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyes-

séggel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

### 3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

### 3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.



### 3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

**288 óra**

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az ágazati alapoó ismeretek tartalmazza mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tananyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etikusán empatikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápolási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

#### 3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

**9 óra**

33.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja az egészségügyi etikába és a betegjogokba történő betekintés nyújtása, illetve képessé tenni a tanulót ezen ismeretek figyelembevételével ellátni mindennapi feladataikat.

33.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

33.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

33.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 33.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza az alapvető etikai normákat.	Ismeri az alapvető etikai normákat, ismeri a normáktól való eltérés következményeit.	Teljesen önállóan	A tanuló folyamatosan aktualizálja tudását, a megfelelő ismereteit bővíti.	
Betartja a betegjogokat.	Ismeri az ellátottakra vonatkozó jogokat.	Teljesen önállóan		
Érvényesíti a jogait. Betartja a kötelesegeit.	Ismeri az egészségügyi/egészségügyben dolgozók jogait és alapvető kötelesegeit.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza a rá vonatkozó egészségügyi törvényi szabályozást.	Ismeri az egészség-ügyi törvény főbb rendelkezéseit.	Teljesen önállóan		Elektronikus adat- forrásokat használ a jogi szabályozás nyomkövetésére
Érvényesíti a beteg- jogokat, és a beteg- látogatás szabályait.	Ismeri a beteg- jogokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

### **3316 A tantárgy témakörei**

#### **3.3.1.6.1 Etika és megbízhatóság**

Alapvető etikai fogalmak. Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. Etikai vétség és következményei.

#### **3.3.1.6.2 Betegjogok**

A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. Esetismertetés.

#### **3.3.1.6.3 Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei**

Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemlélítve. Érdekvédelmi szervezet.

#### **3.3.1.6.4 Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei**

A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.

### **3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy**

**9 óra**

#### **3321 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanuló megismeri a tantárgy kapcsán a kollégákkal és a kliensekkel történő kommunikáció főbb alapvetéseit, mely segíti a későbbi beilleszkedését, a feladatok megértését, az ápolási dokumentáció értelmezését.

#### **3322 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Pedagógia tanár / Pszichológus/ Mentálhigiénikus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3323 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Magyar nyelv és irodalom

#### **3324 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

### 3325 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a speciális kommunikációs technikákat.	Teljesen önállóan	A munkájához etikusan áll, tudását folyamatosan fejleszti.	
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri az ellátó csapat tagjait és az azokkal történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		Hiteles digitális kommunikációt folytat
Alkalmazza a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő megfelelő kommunikációs szabályokat.	Ismeri a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		

### 3326 A tantárgy témakörei

#### 3.3.2.6.1 Kommunikáció

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák

A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban

Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között.

#### 3.3.2.6.2 Szociokulturális faktorok

A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében. Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés.

**3.3.2.6.3 Egészségügyi kommunikáció**

Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.

**3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy****36 óra****3331 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók megismerik az emberi test és a szervrendszerek főbb részeit, elkülönítik az egészséges és a kóros állapotokat.

3332 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3333 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

3334 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3335 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szerveket, és elhelyezkedésüket.	Teljesen önállóan	Tudása szempontjából fejlesztő szemléletű, a megszerzett információkat integrálja a munkája során.	Digitális segédanyagokat és atlaszokat használ
Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait.	Ismeri a mozgárendszer alapjait.	Teljesen önállóan		
Bemutatja a szív felépítését. Értelmezi a vérköröket és az érrendszert, és a	Ismeri a szív felépítését, a vérköröket és az érrendszert. Ismeri a nyirokrendszert. Ismeri a véralkotó elemeit, a	Teljesen önállóan		

nyirokrendszert.	véralvadás alapjait és a vércsoportokat.		
Ismerteti a légző- rendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és ér- rendszerét.	Ismeri a légzőrend- szer részeit, a mell- hártyát, a tüdő szer- kezetét és az ér- rendszerét.	Teljesen önállóan	

Bemutatja az emésztőrendszer részeit, illetve a főbb tápanyagokat.	Ismeri az emésztőrendszer részeit, továbbá a májat, hasnyálmirigyet, hashártyát.	Teljesen önállóan		
Meghatározza a normák vizeletet.	Ismeri a vese szerkezetét, és az általa előállított normál vizelet mennyiségi és minőségi jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Meghatározza a férfi és női nemi szerveket, másodlagos jellegeket.	Ismeri a női és férfi nemi szerveket és másodlagos nemi jellegeket.	Teljesen önállóan		
Értelmezi az idegrendszer felépítését és részeit.	Ismeri az idegrendszer felépítését és részeit, a reflexeket, a központi, környéki és vegetatív idegrendszert.	Teljesen önállóan		
Értelmezi az endokrin rendszer főbb részeit.	Felismeri az endokrin rendszer főbb részeit.	Teljesen önállóan		
Bemutatja az érzékszerveket, és a hőszabályozást.	Tisztába van az érzékszervekkel és a hőszabályozással.	Teljesen önállóan		

### 3336 A tantárgy témakörei

#### 3.3.3.6.1 A mozgásrendszer alapjai

Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése.

#### 3.3.3.6.2 A keringés és légzés alapjai

Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyirokrendszer. Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya.

#### 3.3.3.6.3 Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai

Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. Magyar nyelvű megnevezések.

#### 3.3.3.6.4 Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai

Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése. Érzékszervek megnevezése. Hőszabályozás.

**3.3.4 Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy****18 óra**

3341 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotá-

nak szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

3342 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos, Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével

3343 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Az emberi test felépítése

3344 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3345 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét.	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség.	Applikációk alkalmazásával vagy digitális eszközök segítségével mentőt hív.
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit.	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi.	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete.	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez.	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete.	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata.
Sebellátást végez.	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Vérzést csillapít.	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit.	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát.	Ismeri a sérültellátási algoritmust.	Teljesen önállóan		
	Ismeri a hirtelen			



Roszzullétet, mér-gezést felismeri.	rosszullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket.	Teljesen önállóan	
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz.	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	

HBSL-ben részt vesz.	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		
----------------------	---	-------------------	--	--

### 3346 A tantárgy témakörei

#### 3.3.4.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban  
 A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai  
 Mária Terézia Mentési rendelete  
 Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága  
 A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége  
 A Mentőszolgálat kialakulás (BŐME, VVOME, OMSZ)  
 Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban  
 Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, szinterei, helye a mentési láncban  
 Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai  
 Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

#### 3.3.4.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői  
 A helyszín biztonsága, veszélyei  
 Veszélyforrások felmérése, elhárítása  
 Kimentés során alkalmazható műfogások  
 Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői  
 A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége  
 Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai  
 Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal  
***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### 3.3.4.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai  
 A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül  
 A légzés vizsgálata hármasszérzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása  
 A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása  
 Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása  
 Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem  
 Leggyakoribb pozicionálások  
***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### 3.3.4.6.4 Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai  
 Pre-arrest jelek, tünetek  
 Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei  
 A felnőtt BLS érvényes algoritmus  
 Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai  
 A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus  
 A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus  
 Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása  
***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

**3.3.4.6.5** Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk

Vérzések ellátása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Termikus sérülése ellátása

Elektromos balesetek ellátása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

**3.3.4.6.6** Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószert, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

**3.3.4.6.7** Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői

Együttműködés a társszervekkel

**3.3.4.6.8** Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

**3.3.5 Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy****27 óra****335.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló sajátítsa el az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, megfelelő viselkedésével segítse elő a balesetek megelőzését, és képes legyen balesetek esetén az előírásoknak megfelelően eljárni, ismerje meg és alkalmazza a betegbiztonságot szolgáló eszközöket, technikákat és viselkedésmódot. A tanulók szerezzenek ismereteket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3352 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munkavédelmi-balesetvédelmi előadó.

3353 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Alapapólas-gondozás

3354 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3355 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkatevékenysége során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat, a biztonságos munka- végzés feltételeit.	Teljesen önállóan		Munkavédelemmel kapcsolatos szakmai tájékoztatók, jogszabályok keresése az interneten.
Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartását.	
A betegellátás során gondoskodik a beteg, az ellátó személyzet és a környezet biztonságáról, megakadályozza a sérülések kialakulását.	Ismeri a betegbiztonság formáit, a betegkorlátozás módjait, jogi szabályozását.	Teljesen önállóan		
Megfelelő viselkedésével és eszközök használatával megelőzi a balesetek kialakulását.	Ismeri a balesetvédelmi, betegbiztonsági előírásokat, és azok alkalmazását.	Teljesen önállóan		

Megfelelően alkalmas a higiénés protokollokat.	Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.	
Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		

Szakmai tevékenység során megfelelően alkalmazza a nosocomialis infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alap-elemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan		
---	---	-------------------	--	--

### **3356 A tantárgy témakörei**

#### **3.3.5.6.1 A munkavédelem alapjai**

A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége

A munkavédelem jogi szabályozása

A munkavédelem területei, fogalomrendszere

A munkavédelem intézményrendszere

#### **3.3.5.6.2 A munkahelyek kialakítása**

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

#### **3.3.5.6.3 A munkaeszközök biztonsága**

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

A munkaeszközök dokumentációi

A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata

#### **3.3.5.6.4 Balesetvédelem**

Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken

Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során

Pszichés igénybevétel, a stressz

Kockázatfelmérés és kezelés

Balesetvédelmi előírások az egészségügyben

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Teendők munkabaleset esetén

#### **3.3.5.6.5 Betegbiztonság**

Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

#### **3.3.5.6.6 Fertőtlenítés**

Asepsis, antisepsis fogalma

A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők

A fertőtlenítő eljárások hatáserősségének fokozatai

A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás

A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kézfertőtlenítés, műtéti kézfertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékfel-fogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés

A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folyamatos és záró fertőtlenítés

### 3.3.5.6.7 Sterilizálás

A sterilizálás fogalma

Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatósága

Főbb sterilizáló módszerek

A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolása

A steril anyagok utókezelése

Steril anyagok szállítása, tárolása

### 3.3.5.6.8 Infekciókontroll

A nosocomiális fertőzés fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális fertőzés kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az fertőzés kontroll fogalma, feladata

Az fertőzés kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti fertőzéskontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális fertőzések: húgyúti fertőzések, pneumóniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az fertőzések megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

## 3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy

72 óra

### 3361 A tantárgy tanításának fő célja

Képessé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzésére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képessé tenni a tanulót a betegmegfigyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felettese számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kapcsán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeit, az intézményen belül, és intézményen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képessé váljon a szakszerű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozicionálására és kényelmének biztosítására.

### 3362 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.



## 3363 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás

3364 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

## 3365 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a kliens szükségleteinek megfelelő alapvető gondozási feladatokat. Felismeri a decubitus jeleit.	Ismeri az alapvető emberi szükségleteket, és azok ellátására vonatkozó szabályokat, a kivi-telezés menetét, és eszközeit. Ismeri a decubitus kialakulását elősegítő tényezőket, annak előjeleit, és a kialakult decubitust felismeri.	Teljesen önállóan	A kliensekhez, empatikusan segítő-készen áll, a munkáját tudásának megfelelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmények között szem előtt tartja a beteg jogait, és szemérmének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a velle szemben támasztható elvárásoknak megfelelően végzi a beavatkozásokat. Empatikusan, fejlesztő szemlélettel	
Alkalmazza a gyorsteszteket vizelet, széklet és ujjbegyből történő vér mintavétellel. Az ápolói beavatkozások kapcsán asszisztál.	Ismeri a beavatkozás eszközszerét, és kivitelezésének protokollját, a beavatkozás dokumentálásának módját. Ismeri a beavatkozás eszközszerét, előkészítésének eszközös és kliensoldali vetületét, a környezet előkészítését a betegjogok vonatkozásában.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet.

<p>Nem steril kötéseket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kapcsán keletkező hulladékok és az újrahasznosítható eszközök kezelését.</p>	<p>Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésének menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszközök tisztítására, vonatkozó előírásokat, és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszközeit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>végzi munkáját.</p>	
---	---	--------------------------	------------------------	--

Alapvető ápolói szempontból jelentős betegmegfigyelést végez.	Ismeri a betegmegfigyelés jelentőségét, kivitelezésének főbb lépéseit.	Irányítással		
Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészségfejlesztés célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.	Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Megérti az inaktivitás káros hatásait az emberi szervezetre	Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a betegmozgatósi technikákat és eszközöket.	Ismeri a megfelelő mozgatósi technikát és eszközparkot.	Instrukció alapján részben önállóan		

<p>Meghatározza a betegszállítás mód- ját, megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatko- zásokat követően pozícionálja a bete- get.</p>	<p>Felismeri a beteg- szállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabá- lyokat. Ismeri a betegpozícionálási lehetőségeket.</p>	<p>Irányítással</p>	<p>Elektronikus doku- mentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrende- lését.</p>
---	--	---------------------	---

Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a betegpozícionálás lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikó tényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Teljesen önállóan		
---	---	-------------------	--	--

### 3366 A tantárgy témakörei

#### 3.3.6.6.1 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése

Testváladékok és megfigyelésük.

#### 3.3.6.6.2 Non-invazív mérések és dokumentáció

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja

A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés

A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől

A láz fogalma, jellemzői, tünetei, a testhőmérséklet mérése

Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái.

#### 3.3.6.6.3 A beteggondozás alapjai

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteggondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, száj-ápolás, protézisgondozás.

#### 3.3.6.6.4 Betegápolási eljárások

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyből) és gyorstesztrel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített fo-

lyadék egyensúly monitorizálása.

### **3.3.6.6.5** Asszisztensi feladatok

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxygénterápia, bőrteszt kivitelezés. Az egészségfejlesztés alapjai. Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életvitel jellemzői. A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei. A prevenció szintjei, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.

### **3.3.6.6.6** Inaktivitási tünetcsoport

A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán.

### **3.3.6.6.7** Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai

Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség)

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái

Egyetemes tervezés filozófiája

### **3.3.6.6.8** Szállítási módok, betegszállítási alapok

Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségek, szabályok. Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. Elérhető szállítási eszközök.

Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítása).

### **3.3.6.6.9** Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenció eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztomaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülok behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során. Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikái, különböző önellátási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgatást segítő eszközök használatával.

### 3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy

36 óra

#### 33.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírás szerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segéd-eszközöket és használatukat.

#### 33.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szak-tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Bsc ápoló/ Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével

#### 33.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Munka-balesetvédelem, Betegbiztonság

#### 33.7.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 33.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények be- adását, előírásnak megfelelően.	Ismeri a gyógsze- relés alapszabályait, a beadás menetét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a subcutan, intracutan és intra- musculári (delta- izom) injekciózást, előre töltött fecs- kendők esetén. Szövegménye ket felismer.	Ismeri a beavatkó- zás eszközeit, hasz- nálatukra vonatkozó protokollokat, isme- ri az esetleges szö- vődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a do- kumentáció vezeté- sére vonatkozó előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Precízen, szakmai tudásának legmaga- sabb szintjén végzi a gyógyszerelő tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empatikus a	Elektronikus doku- mentációt kompe- tenciaszintjének megfelelően vezet.

Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.	Ismeri a hüvely, fül- orr-szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a kli- enst a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előké- szíteni, és asszisz- tálni a beavatkozás kapcsán.	Irányítással	klien- sekkel szemben.	
Megfelelően tárolja a gyógyszereket.	Ismeri a gyógyszer- rek tárolására vo- natkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		



Alkalmazza a gyógyászati segéd-eszközöket	Ismeri a gyógyászati segédeszközök használatának indikációit és alkalmazási körét	Irányítással		
---	---	--------------	--	--

### 3376 A tantárgy témakörei

#### 3.3.7.6.1 A gyógyszerelés alapjai

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszereltárolás szabályai, higiénés szabályok.

#### 3.3.7.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,  
Per os adagolható gyógyszerformák,  
Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,  
Az injekciózás fogalma, formái,  
Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai,  
Az injekciós szövődmények és megelőzésük  
Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai  
Az inzulin beadás szabályai  
Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája  
Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)  
Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai  
A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai  
A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai  
*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.*

#### 3.3.7.6.3 Gyógyászati segédeszközök

Gyógyászati segédeszközök fajtái. A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata. Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.

### 3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

54 óra

#### 3381 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati elsajátítása szimulációs környezetben.

3382 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3383 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, megbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozícionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés,

3384 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3385 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szinten alkalmazza a biztonságos betegmozgató és eszközeit, használja az egyéni védő felszereléseket.	Széles körű betegbiztonsági ismeretekkel rendelkezik.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára, környezetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a szimulációs és körülmények között.	
Készség szinten alkalmazza a kényelmi eszközöket, és pozícionálja a beteget.	Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozícionálás terén.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a munkabaleset és tűzvédelmi előírásokat és a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		
Készség szinten non-invazív eszközök segítségével vitális paramétereiket mér és egyszerű eszközös vizsgálatokat végez	Ismeri a beavatkozások protokollját, eszközeit és azok használatának szabályait.	Teljesen önállóan		
Készség szinten alkalmazza a szűrgledek szerinti alapápolási-gondozási feladatokat és a betegápolá-	Ismeri a beavatkozások jogi és etikai hátterét, a beavatkozások kivitelezésének módját és	Teljesen önállóan		

si eljárásokat.	eszközeit.		
-----------------	------------	--	--

Készség szinten asszisztál az ápolási beavatkozások (perifériás és midli- nekanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beön- tés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúzi- ós és oxigénterápia, bőr-teszt kivitelezés kapcsán.	Ismeri az ápolási beavatkozások eszközparkját, esz- közös, környezeti és kliens előkészítésekre vonatkozó szabályokat. A hulladékgazdálkodást, és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmas a gyógyszerbejuttatásokban történő segédkezés kivitelezésére, és az enterális gyógyszerbejuttatás megvalósítására.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszerártalás szabályait, a gyógyszerformákat, és a gyógyszerbejuttatás módjait, valamint az asszisztálás menetét egyes beavatkozások kapcsán.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a gyógyászati segéd-eszközöket.	Ismeri a gyógyászati segéd-eszközökkel kapcsolatos elvárásokat, és használatukat.	Instrukció alapján részben önállóan		

### 3386 A tantárgy témakörei

#### 3.3.8.6.1 Betegbiztonság szimulációs gyakorlat

Egészségügyi védőfelszerelések használata. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.*

#### 3.3.8.6.2 Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciós eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során

*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.*

**3.3.8.6.3** Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei.

*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni*

**3.3.8.6.4** Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai  
 A vérnyomásmérés kivitelezése  
 A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.3.8.6.5** Beteg gondozás alapjai szimulációs gyakorlat

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteg gondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, száj-ápolás, protézis gondozás.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.3.8.6.6** Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyből) és gyorstesztel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.3.8.6.7** Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.3.8.6.8** Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,  
 Per os adagolható gyógyszerformák,  
 Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,  
 Az injekciózás fogalma, formái,  
 Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai,  
 Az injekciós szövődmények és megelőzésük  
 Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai  
 Az inzulin beadás szabályai  
 Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája  
 Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)  
 Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai  
 A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai  
 A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

**3.3.8.6.9** Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat  
Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk.  
*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.*

### 3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy

27 óra

3391 A tantárgy tanításának fő célja  
A készség szintű ismeretek **klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása**, megismerkedés a **klinikai környezettel és a team munkával**.

3392 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3393 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, megbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés, Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

3394 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3395 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezését, a megfelelő dokumentáció vezetésével.	Ismeri a beavatkozások kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Kliensközpontúan áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápia kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciózás esetén előre töltött fecskendővel.	Ismeri az injekciózás és gyógyszerelés szabályait, annak ápolói vonatkozásait, illetve az esetleges szövődmények kialakulásának lehetséges tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	klinikai körülmények között.	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

### **3396 A tantárgy témakörei**

#### **3.3.9.6.1 Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat**

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése

Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése

A pulzus vizsgálat kivitelezése

A légzés megfigyelés kivitelezése

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

#### **3.3.9.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat**

Az injekciós bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai a gyakorlatban.

## **3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület**

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

**144 óra**

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

### **3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy**

**36 óra**

#### **34.1.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

#### **34.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

#### **34.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Komplex természettudományos tárgy, biológia

#### **34.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem**



stb.) kell lebonyolítani.

### 3415 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik.	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektrod-folyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja.	Laboratóriumi eszközöket használja.
Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy	Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan	csoportfeladat esetén.	
Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Ismeri a periodikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

### 3416 A tantárgy témakörei

#### 3.4.1.6.1 Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer

Tudománytörténet

Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék  
 Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota  
 Az elemek periódusos rendszere  
 Az anyagmennyiség  
 Kémiai képlet, kémiai egyenlet

**3.4.1.6.2** A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók  
 Elsőrendű kémiai kötéstípusok  
 Másodrendű kémiai kötéstípusok  
 Molekulák képződése  
 Kölcsönhatás a molekulák között  
 Kristályrács  
 Molekulapolaritás

**3.4.1.6.3** Halmazállapotok, oldatok és kolloidok  
 Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői  
 Halmazállapot változások  
 Elegyek és oldatok  
 Oldatok összetevői  
 Oldódás folyamata, az oldhatóság  
 Az oldódást kísérő energiaváltozások  
 A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

**3.4.1.6.4** A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok  
 A víz tulajdonságai  
 Elektrolitok  
 Savak és bázisok  
 Vizes oldatok kémhatásának meghatározása  
 Elektrolitok, elektrolitos disszociáció  
 Kémiai egyensúlyi állapotok

**3.4.1.6.5** Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben  
 Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben  
 Alkálifémek általános jellemzői  
 Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük  
 Alkáliföldfémek általános jellemzői  
 Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

**3.4.1.6.6** Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek  
 Fémek jellemzői  
 Átmeneti fémek általános tulajdonságai  
 Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapi életben  
 Komplexképzés  
 Fémkomplexek a mindennapi életben  
 A földfémek általános jellemzői  
 A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapi életben  
 A félfémek általános tulajdonságai  
 A félfémek gyakorlati hasznosítása

**3.4.1.6.7** Nemfémes elemek  
 Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban

A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai  
 A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságai  
 A foszfor előfordulása a természetben  
 A foszfor legjelentősebb vegyületei  
 A foszfor élettani jelentősége  
 Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői  
 Az oxigén előfordulása, felhasználása  
 Oxigén és ózon élettani szerepe  
 Szabad oxigényökök és jelentőségük  
 Kén fizikai és kémiai tulajdonságai  
 Kén előfordulása és felhasználása  
 Kén legfontosabb vegyületei  
 A kén élettani hatásai

**3.4.1.6.8** Halogén elemek biológiai jelentősége  
 Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai  
 A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben  
 A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

**3.4.1.6.9** Kémiai termodinamika és Reakciókinetika  
 A termodinamika 3 fő tétele  
 A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása  
 Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)  
 Reakcióhő fogalma  
 Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat)  
 A reakciók feltételei  
 A reakció sebességét befolyásoló tényezők  
 Megfordítható kémiai reakciók  
 A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása  
 Katalizátor hatása  
 Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)  
 Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók  
 Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

**3.4.1.6.10** Az elektrokémia alapjai  
 Az elektrokémia fogalma  
 Mi az elektromos áram  
 Első- és másodfajú vezetők  
 Elektródok, elektródfolyamatok  
 Elektrolízis  
 Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

### **3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy**

**27 óra**

3421 A tantárgy tanításának fő célja  
 A tanulók tisztában legyenek a képalkotó berendezések működésével, annak felépítésével.  
 Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

3422 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo-

natkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

34.23 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tárgy, biológia

34.24 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 34.25 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesesség alapjait.	Ismeri a főbb atom szerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére figyelmes, szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat.	
Ismerteti a röntgensugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Teljesen önállóan		
Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapismeretek.	Teljesen önállóan		Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.

### 34.26 A tantárgy témakörei

#### 3.4.2.6.1 Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete

Atommag

Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitás

Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő

Az elektromágneses sugárzások

Keletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

#### **3.4.2.6.2** Röntgen képalkotó berendezések

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi

Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

#### **3.4.2.6.3** Ultrahang fizikai alapjai

Ultrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék

Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

#### **3.4.2.6.4** Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

### 3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy

9 óra

3431 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatokat az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3432 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások.

Informatikus / Informatika tanár, egészségtan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzést követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal , Bsc ápoló

3433 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3434 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3435 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással	Munkájára igényes, precíz, figyelmes.	Digitális források használata.
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

#### 3436 A tantárgy témakörei

##### 3.4.3.6.1 Egészségügyi informatikai alapok

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

##### 3.4.3.6.2 Adatvédelem

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

##### 3.4.3.6.3 Informatika az egészségügyben

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai

E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

**3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy****18 óra**

3441 A tantárgy tanításának fő célja  
Az alapvető orvosi latin nyelvi ismereteinek megszerzése, valamint a szakkifejezések helyes használata.

3442 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

3443 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Az emberi test felépítése

3444 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3445 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megérti és ismerteti a latin szakkifejezéseket az emberi test részeinek megnevezésére, és egyes klinikumi, ápolástani szakkifejezéseket megért.	Ismeri a főbb anatómiai, ápolástani és klinikumi latin kifejezéseket.	Teljesen önállóan	Megfelelő minőségű szakmai kommunikációra törekszik a csapat tagjaival szemben.	
Szakmai tevékenységénél megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.

**3446 A tantárgy témakörei****3.4.4.6.1 Az orvosi latin nyelv alapjai**

Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése

A latin szavak írása és olvasása

Írásjelek és helyesírás

A kiejtés és hangsúly.

**3.4.4.6.2 Az emberi test részei, síkok, irányok**

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése

Anatómiai gyűjtőnevek



Az emberi test fő síkjai és irányai  
A főnevek szótári alakja és neme  
A főnevek declinációi  
Birtokos jelzős szerkezetek  
Minőségjelzős szerkezetek.

**3.4.4.6.3 Szervek, szervrendszerek**

A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései  
 A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései  
 A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései  
 Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései  
 A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései  
 A nemi szervek anatómiai szakkifejezései  
 Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései  
 Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései  
 Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései  
 Melléknevek képzése főnevekből  
 Az igék szótári alakja, főnevek képzése igékből.

**3.4.4.6.4 Kórtani és klinikumi elnevezések**

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései  
 A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései.

**3.4.4.6.5 Gyógyítással kapcsolatos kifejezések**

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés  
 A latin számnevek.

**3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy****18 óra****3451 A tantárgy tanításának fő célja**

Az egészségügyi etika vonatkozásainak ismertetése a tanulókkal. A tantárgy felkészíti a tanulókat az alapvető egészségügyi jogszabályok megismerésére és betartására.

3452 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

**3453 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

3454 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3455 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az etikai alapfogalmakat, és alapelveket.	Ismeri az etika alapfogalmakat és alapelveket.	Teljesen önállóan	Munkája során a lehető legmagasabb etikai ismereteit	

Munkáját az etikai normák és az egészségügyi dolgozóktól elvárt viselkedési szabályok betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási és kommunikációs szabályokat. Érti a beteglátogatásra vonatkozó általános elvárásokat.	Teljesen önállóan	használja fel.	Ápolók etikai kódexének keresése interneten.
Szakmai munkáját az alapvető jogi normák betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi örvénybetegjogokkal, valamint az egészségügyi dolgozók jogaival kapcsolatos előírásokat. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	A munkáját mindig a jogi normák szem előtt tartásával végzi.	Digitális jogtár használata.
Érvényesíti a saját és a beteg jogait.	Ismeri a saját és a betegjogok érvényesítésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

### 3456 A tantárgy témakörei

#### 3.4.5.6.1 Alapfogalmak

Erkölc  
Moralitás  
Érték  
Norma  
Etika  
Bioetika  
Ápolásetika

#### 3.4.5.6.2 Az egészségügyi etika alapelvei

Autonómia tisztelete  
"Ne árts" elve  
Jótekonyság elve  
Igazságosság elve

#### 3.4.5.6.3 Szakmai etikai alapkövetelmények

Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása  
Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái  
A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

#### 3.4.5.6.4 Egészségügyi etikett

Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai, Etikai kódex

#### 3.4.5.6.5 Az egészségügyről szóló törvény

Céljai

Alapelvei

Szerkezete

#### 3.4.5.6.6 A betegek jogai és kötelezettségei

A betegjogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. A betegek kötelezettségei

#### 3.4.5.6.7 Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése

### 3.4.6 Sejtbiológia tantárgy

36 óra

3461 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a sejtnet, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

3462 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

3463 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, szerves és biokémia

3464 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3465 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket.	Ismeri a növényi és állati (humán) sejtek felépítése közötti azonosságokat, különbségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik	
Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.	Ismeri a sejtorganellumok	Teljesen önállóan	A használt eszkö-	

	t.			
Ismerteti a sejt alapvető biológiai funkcióit.	Isméri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.	Teljesen önállóan	zöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.
Ismerteti a sejt különböző vizsgálómódszereit.	Isméri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan		

### **3.4.6.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.4.6.6.1 A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)**

A prokarióta sejt felépítése, jellemzői

Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

#### **3.4.6.6.2 A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása**

Különbözések és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

#### **3.4.6.6.3 A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok**

A foszfolipid kettősréteg felépítése

A membránfehérjék

A sejtmembrán fluiditása

Transzportfolyamatok

#### **3.4.6.6.4 A sejtalkotók és szerepük a sejt életében**

A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellek és azok funkciója

A sejt váz szerkezete

#### **3.4.6.6.5 A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés**

A génexpresszió fogalma

A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe

A riboszómák szerkezete, a transzláció lépései

#### **3.4.6.6.6 A sejt ciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)**

A sejt ciklus fogalma, fázisai

A meiózis

A mitózis

#### **3.4.6.6.7 A sejtpusztulás**

A necrosis

Az apoptózis

### 3.4.6.6.8

Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek

A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése (sejtfractionálás)

Fénymikroszkópia

Fáziskontraszt mikroszkópia

Elektronmikroszkópia

Citokémiai módszerek alapjai

### 3.4.6.6.9

Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani

laboratóriumban Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók:

A centrifugákkal, a centrifugálással A különböző mikroszkópokkal

Betekintést nyernek a citokémiai módszerekben

## 3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

**261 óra**

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

### 3.5.1 Emberi test és működése tantárgy

**36 óra**

35.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az egészséges ember testi működésének alapjait.

35.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség. Egészségtan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

35.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tantárgy, biológia, emberi test felépítése

35.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 35.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az emberi szervezet struktú-				

ráját, ismerteti az életműködések lényegét. Ez irányú tudását az alapozó tárgyak során alkalmazza.	Ismeri az emberi test felépítésének és működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Tudását fejleszti, elhivatott munkája iránt.	Anatómiai oktatóprogramok, elektromos tananyagok használata.
Felsorolja az emberi szervezet főbb részeit, és azok főbb funkcióit	Ismeri az emberi test felépítését és az egyes szervek főbb feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

### **3516 A tantárgy témakörei**

**3.5.1.6.1**      **Általános ismeretek**  
 Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése

**3.5.1.6.2 Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek**

A mozgásrendszer felépítésének alapjai

A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai

A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A nemi szervek feladata, felépítése

Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A belső elválasztású mirigyek

**3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy****18 óra**

3521 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket a nosocomialis infekciók kialakulásáról, az infekciókontroll ápolói feladatairól.

3522 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kórházhygiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3523 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Az ápolás és gondozás alapjai.

3524 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3525 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan		
Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Ismeri a mikroorganizmusok típusait, a fertőzések, járványok létrejöttének alapjait. Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munkatéli és higiénés szabályok betartását.	Szakmai oldalak felkeresése, oktató- videók alkalmazása a fertőtlenítés, higiénés kézfertőtlenítés témakörében.



	fertőtlenítő szereket és eljárásokat.			
--	--	--	--	--

Az eszközöket előkészíti, sterilizálja, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését, sterilizálására, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		Sterilizáló berendezések használatának megtekintése.
Részt vesz a fertőző betegek elkülönítésében.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó alapvető előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Irányítással		

### 3526 A tantárgy témakörei

#### 3.5.2.6.1 Infekció - nosocomiális infekció

A kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői  
A fertőzés fogalma  
A járványfolyamat mozgató erői  
A fertőzés terjedési módjai, gyakoriság és kiterjedés szerint  
A fertőző betegség és szakaszai  
A fertőző betegségek előfordulási módjai  
Járványügyi teendők  
Bejelentési kötelezettség  
A fertőző betegek elkülönítése  
A fertőző betegségek megelőzése  
Nosocomialis infekció fogalma, leggyakoribb formái  
Infekciókontroll

#### 3.5.2.6.2 Egyéni védőeszközök használata

Munkaruha, védőruha  
Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői  
Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzői  
Egyéni védőeszközök használatának gyakorlása

#### 3.5.2.6.3 Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése

A fertőtlenítés fogalma  
A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők  
Fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal  
A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítmények  
A fertőtlenítőszer alkalmazása  
Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás  
Higiénés kézfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás  
Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályai  
Folyamatos és záró fertőtlenítés  
A sterilizálás alapfogalmai

A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás

A sterilizáló eljárások alapjai

Steril anyagok szállítása, tárolása

A sterilitás ellenőrzése

#### 3.5.2.6.4 Hulladékkezelés

A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint)

A hulladékok környezeti hatásai

A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása

A szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás

Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái

### 3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy

90 óra

3531 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátiás készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók, antikoagulánsok, diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz).

3532 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3533 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test működésének alapjai, ágazati alapozó képzés

3534 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3535 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Teljesen önállóan		Digitális mérőeszköket használ a munkája során.

Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.	Ismeri az egyén komfortját biztosító tényezőket.	Instrukció alapján részben önállóan	
Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén).	Ismeri a perifériás vénakanül, az injekciózás, a gyógyszerelési beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolóteendőket.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Támogatja az előítéletmentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében
Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Teljesen önállóan	
Biztosítja a kórterem rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki.	Ismeri a betegosztály felépítését és működését. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, a berendezések fertőtlenítését, a szennyes és tiszta textília kezelését.	Teljesen önállóan	Prezentáció készítése.

Segédkezik a vizitek előkészítésében, és diagnosztikus eljárások kapcsán.	Ismeri a vizit és konzílium fogalmát, a vizit előkészítésével kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a diagnosztikus beavatkozások során az asszisztensi feladatokat.	Irányítással		Előkészíti az elektromikus dokumentáció áttekintéséhez szükséges eszközöket a vizit során, kinyomtatja a szükséges tartalmakat
A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.	Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felsorolja a testváladékok típusait, és a mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.	Ismeri a testváladék mintavételének általános alapjait, és a CVK-ból történő vérvétel kivitelezésének protokollját. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait.	Teljesen önállóan		
Részt vesz a terminális állapotú beteg alapápolásában, a halott körüli teendők ellátásában.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását. Ismeri a halott körüli teendőket, a család támogatásának szempontjait.	Irányítással		

### 3.5.3.6.1 Diagnosztikai alapismeretek

Diagnosztikai alapfogalmak: Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes

Labordiagnosztikai ismeretek: A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. Testváladékok mintavételi technikái, szabályai. Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése

Radiológiai diagnosztikai ismeretek: A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai, A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai

### 3.5.3.6.2 A gondozás fogalma, célja és formái

Az ember és környezete

Az ember, mint biopszicho-szociális lény

Az egészség fogalma, értelmezése (WHO)

Az egészséges életmód, életvitel összetevői

A prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői

A gondozás és nevelés egysége

Gondozói hálózat

Gondozás, fejlődés életkoronként

Akadályozott ember gondozása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

### 3.5.3.6.3 A betegellátó osztály és működése

A kórterem felszerelése

A vizsgáló, kezelő felszerelése

Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textília kezelése, hulladékkezelés

A beteg távozása, áthelyezés más osztályra

A kórházi házirend

Látogatás szabályai

Vizit, konzílium ápolói feladatai

A betegosztályok munkarendje

### 3.5.3.6.4 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése

betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

### 3.5.3.6.5 Testváladékok megfigyelése és kezelése

Vérvétel elméleti alapjai és kivitelezése

Vérvétel CVK-ból

A testvadás mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, seb-torok-orr-fül-szemvadás)

A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai

Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

### **3.5.3.6.6**           Általános ápolási beavatkozások

Alapápolási feladatok szükségletek szerint

Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása

Intramusculáris injekció kivitelezése

Beteg előkészítés

Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba.

Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (vadás felfogó eszközök).

Hólyagkondicionálás

Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása

Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képalkotó diagnosztika, labor-diagnosztika)

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

### **3.5.3.6.7**           Haldoklás, halál, gyász

A haldoklási folyamat szakaszai

A terminális állapot fogalma

A haldokló beteg ápolási igényei

A halál klinikai és biológiai jelei

A halott körüli teendők

A család támogatása, a gyász

## **3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy**

**18 óra**

3541       A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képesé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

3542 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal , Bsc ápoló

3543       Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, ápolástan

3544 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3545       A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés.	Medikai gyógyszerelő programokat használ.
Oxigén és inhalációs és inhalációs terápiát végez alacsony áramlású rendszerekkel	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Előkészít infúziós terápiához, segédkezik a kivitelezésben, és infúziós palackot cserél.	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számításokat végez digitális eszközökön.
Gyógyszerinterakciókat felismer és jelent.	Ismeri a leggyakoribb gyógyszerinterakciók tünetét, azok ellátásának kompetenciáit.	Teljesen önállóan		
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit.	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit.	Teljesen önállóan		

### 3546 A tantárgy témakörei

#### 3.5.4.6.1 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei

Farmakodinámia fogalma, jellemzői

Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői

Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

#### 3.5.4.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

Gyógyszerformák áttekintő ismételése

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai



Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai  
 Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái  
 Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)  
 Az oxigén adagolás eszközei (reduktor)  
 Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata  
 Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusa  
 Az oxigénterápia hatékonyságának követése  
 Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszer csoportjai  
 Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai  
 Az inhalációs terápia algoritmusa, gyakorlata, hatékonyságának követése  
 Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai  
 Az injekciózás fogalma, formái  
 Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése  
 Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai  
 Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai  
 Az injekciós szövődmények és megelőzésük  
 Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása  
 Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagydózisú kiszerelés esetén  
 Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramuscularis injekciózás, segédkezes intravénás injekciózásnál)  
 Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,  
 Az infúziós szerelékek jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fogalma)  
 Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravascularis kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek)  
 Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei  
 Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)  
 A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusa  
 Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai  
 Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása  
 Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén  
 Az infúzió összeállításának algoritmusa, gyakorlata  
 Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusa, gyakorlata  
***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

### 3.5.4.6.3 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

Főbb gyógyszer csoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásaik és megfigyelése

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői

A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői

– antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

#### **3.5.4.6.4** A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

#### **3.5.4.6.5** Gyógyszerelő rendszerek

A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelve, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelőrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben

A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban

Gyógyszerelőrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői.

### **3.5.5 Kommunikáció tantárgy**

**18 óra**

3551 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése

3552 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus/ Mentálhigiénikus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3553 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv

Történelem

Az emberi test és működése

3554 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3555 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítőkommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktus típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

### 3556 A tantárgy témakörei

#### 3.5.5.6.1 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció  
A nyelvi szocializáció hiányosságai  
Szégyenlősség, gátlásosság  
Kommunikációs gátak és közléssorompók

#### 3.5.5.6.2 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció  
Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció  
A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai  
Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái  
Kommunikáció hozzátartozóval  
Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs ne-

hézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

### 3.5.5.6.3 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

Esettanulmányok

### 3.5.5.6.4 Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma

Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

## 3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

27 óra

### 3561 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

3562 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal , Bsc ápoló

3563 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, kórházi aszepszis, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

3564 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3565 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatomérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos,	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.

Oldatokat készít.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	logikusan gondolkodik, szabályokat betartja. Feladatait pontosan, precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket.	Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja.	Internetes információforrások keresése és használata.
Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.	Ismeri a biztonságtechnikai előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	

### 3566 A tantárgy témakörei

#### 3.5.6.6.1 A laboratóriumi munka eszközei

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

#### 3.5.6.6.2 Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban

Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadék térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai.

Használatuk szabályai

#### 3.5.6.6.3 Matematikai számítások a laboratóriumban

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások

Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

#### 3.5.6.6.4 Oldatkészítés, oldatkoncentráció

Az oldódás folyamata

Az oldatkészítés alapvető szabályai

Százalékos összetétel és típusai

Oldatkoncentráció és típusai

Normál oldat

Hígítás, töményítése

#### 3.5.6.6.5 Laboratóriumi alpműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása

Szűrés

Bepárlás

Ülepítés

Extrakció (kioldás) Centrifugálás

Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása)

Többfázisú elegyek szétválasztása

Egyszerű és frakcionált desztillálás

#### **3.5.6.6.6** Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk

Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek

Laboratóriumban használt szerves vegyszerek

A vegyszerek szabályszerű tárolása

#### **3.5.6.6.7** Biztonságtechnika a laboratóriumban

Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása

Használt veszélyes anyagok kezelése

Munka a biológia anyagokkal

#### **3.5.6.6.8** Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban

Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.

Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

#### **3.5.6.6.9** Informatika a laboratóriumban

A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási területe.

#### **3.5.6.6.10** Minőségbiztosítás a laboratóriumban

Minőség fogalma

Minőségbiztosítás fogalma

Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás)

Minőségbiztosítási szabványok

### **3.5.7 Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy**

**54 óra**

#### **35.7.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő legfontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

#### **35.7.2** A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

#### **35.7.3** Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógy-szertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan.

35.74 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 35.75 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik	Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Mindennapi élete és munkája során empatikusan és diszkriminációmentesen cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális akadálymentesítés és az integráció eszméjével, - munkája során önkritikus önmagával szemben.	A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza.
A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.	Ismeri az átfogó rehabilitációs rendszer működését.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet alapú szakmai anyagokat olvas.
Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet segítségével vel segédeszköz forgalmazó cégeket keres.
A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.	Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítésének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan		Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.
Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.	Instrukció alapján részben önállóan		Oktatófilmek keresése az interneten.

Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenységei folyamatában.	Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.	Instrukció alapján részben önállóan		Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten.
A fizioterápia területén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.	Ismeri a fizioterápia alapfogalmait.	Teljesen önállóan		
Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit.	Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.	Teljesen önállóan		
Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Teljesen önállóan		

### 3576 A tantárgy témakörei

#### 3.5.7.6.1 A rehabilitáció alapfogalmai

A re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia)

Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai

A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

#### 3.5.7.6.2 Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei



Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek  
Értelmileg akadályozott személyek

### **3.5.7.6.3** Komplex, átfogó akadálymentesítés

Akadálymentesség meghatározása  
Az akadályok főbb formái  
Egyetemes tervezés filozófiája

### **3.5.7.6.4** A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere

A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói  
A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladataik  
Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei  
A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei  
Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközrendszere, módszerei  
A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei  
A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei  
A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai  
Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák  
Az életminőség jelentősége  
A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei  
Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

### **3.5.7.6.5** A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök  
A mobilitás segédeszközei  
Az önellátás segédeszközei  
A kommunikáció és az információ eszközei  
Kényelmi eszközök

### **3.5.7.6.6** Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban

Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:  
Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia)  
Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)  
Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)  
Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebral paresis)

### **3.5.7.6.7** Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

### **3.5.7.6.8** Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia  
Inhalációs kezelések  
Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma  
Legfőbb alkalmazási területeik

### 3.6 Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

**72 óra**

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület összefogja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetés, a betegoktatás, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közigazgatási, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetik be a tanulókat.

#### 3.6.1 Szociológia alapjai tantárgy

**18 óra**

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségzociológiai ismereteiket.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus Bsc / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató. BSC ápoló,

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget,	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan	segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	Elektronikus adatbázisokat kezel, elektronikus formában tartja a kapcsolatot egyes klien-

főbb szempontjait.				sekkel.
--------------------	--	--	--	---------

Munkája során alkalmazza az egészségszociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a beteg/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból.	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

### 3616 A tantárgy témakörei

#### 3.6.1.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devians magatartás fogalma, formái.

#### 3.6.1.6.2 Egészségpszichológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet.

#### 3.6.1.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.

### 3.6.2 Pszichológia alapjai tantárgy

18 óra

#### 3621 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kap-

csolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár, Bsc ápoló, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzést követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

3.623 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.624 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.625 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Általános lélektan-nal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakításában, a betegek- tató és egészségne- velés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiség típusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiség-elméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi.	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektan- al kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerep- várásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepek- ről, szereptanulás- ról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		
Felismeri a beteg- nek a betegsége- re adott reakcióját, a megfelelő segítsé- get, pszichés támo- gatást nyújtja ezzel kapcsolatban.	Ismeri a beteg- em- ber lélektani folya- matait. Ismeri a szororigén pszichi- kus ártalmakat.	Teljesen önállóan		

### 3.626 A tantárgy témakörei

**3.6.2.6.1**      Általános lélektan  
A megismerő folyamatok rendszere  
Az érzékelés és észlelés  
A figyelem  
Alvás, álom  
Emlékezés, tanulás  
Képzelet  
Gondolkodás, intelligencia és kreativitás  
Motiváció és érzelmek



**3.6.2.6.2 Személyiséglélektan**

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete

A jellem. Az érett személyiség jellemzői

**3.6.2.6.3 Fejlődéslélektan**

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése

Gyermeki világnézet és gondolkodás

Az énkép és éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarat fejlődése

A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe

A szocializáció fogalma, szinterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció

**3.6.2.6.4 Szociálpszichológia**

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismételése

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése.

**3.6.2.6.5 Beteg ember lélektana**

A gyógyítók személyisége. Nővértípusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

**3.6.3 Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy****18 óra****3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanulása egészsítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

**3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

**3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Biológia, Általános ápolástan és gondozástan, Emberi test és működése

**3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.****3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

<b>Készségek, képességek</b>	<b>Ismeretek</b>	<b>Önállóság és felelősség mértéke</b>	<b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>	<b>Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák</b>
Felismeri az egészséget hátrá- nyosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultú- ra fogalmát, eleme- it.	Teljesen önállóan	Belátja az egészsé- ges életmód, életvi- tel jelentőségét. Életvitelében törek- szik ennek betartá- sára, és a környeze- tével való kiegyen- súlyozott kapcsolat- ra.	
Értelmezi a lakos- ság egészségi álla- potát leíró mutató- kat, statisztikai adatokat, diagramo- kat.	Ismeri az egészségi állapot mérési mód- szereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan		A lakosság egészségi állapotá- val kapcsolatos adatok keresése digitális adatbázi- sokban.
Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszé- lyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egész- ségmegőrzési prog- ramokat.	Teljesen önállóan		
Egészséges élet- móddal, szexuálhi- giénéval, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismere- teit alkalmazza az egészségfejlesztő	Tisztában van az egészséges életmód elemivel, a modern nemzedék egészség magatartásával, a	Teljesen önállóan		Internetes kutató- munka, prezenta- ciókészítés egészsé- ges életmód, vagy káros szenvedélyek

tevékenység során.	szexuálhigiénéval. Ismeri a káros szexuál- védőanyagok formáit, jellemzőit.			témában.
--------------------	--	--	--	----------

Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, szintjeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

### 3.6.36 A tantárgy témakörei

#### 3.6.3.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok

A népegészségtan fogalma, feladatai

#### 3.6.3.6.2 Az egészségi állapot mérési módszerei

A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok

Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

#### 3.6.3.6.3 Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciér prevenció célja, lényege és eszközei

Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

#### 3.6.3.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

#### 3.6.3.6.5 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzó serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok.

#### **3.6.3.6.6 Szexuálhigiéné**

A szexuális identitás  
A pubertás élettani változásai  
Intim higiéné. Menstruációs higiéné  
Az emlő és a here önvizsgálata  
Partnerkapcsolatok  
Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei  
Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra  
Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

#### **3.6.3.6.7 Mentálhigiéné**

A mentálhigiéné fogalma  
Az egészséges lelki egyensúly fenntartása  
A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák  
Konfliktushelyzetek és kezelésük  
A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

#### **3.6.3.6.8 Egészségkárosító tényezők**

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismételése  
Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők  
Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek  
Viselkedéses függőségek

#### **3.6.3.6.9 Egészségfejlesztés**

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata  
Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei  
Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái  
Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

### **3.6.4 Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy**

**18 óra**

#### **3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

#### **3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

#### **3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Pszichológiai ismeretek, Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3644 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3645 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással		Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanuló gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályival.	Irányítással		

### 3646 A tantárgy témakörei

#### 3.6.4.6.1 Általános pedagógiai alapismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Az oktatás szervezeti formái

Oktatástechnikai eszközök

**3.6.4.6.2** Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelonglearning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális



A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői  
A felnőttoktató szerepe

#### **3.6.4.6.3** Betegoktatás

A betegoktatás célja  
Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek  
Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)  
A betegnapló vezetésének megtanítása  
Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

#### **3.6.4.6.4** Egészségügyi szakdolgozók oktatása

A szakmai gyakorlatok célja, feladatai  
A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai)  
Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív)  
Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutatás

### **3.7 Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület**

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: **405 óra**

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyait oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

#### **3.7.1 Belgyógyászat és ápolástana tantárgy** **54 óra**

##### 3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válnak az oxigénterápia, a húgyhó-lyag irrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfo- gására, mintavételére.

##### 3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha meg- felel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

##### 3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gon- dozástan

##### 3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 37.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Részt vesz a szív-, és érrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri keringési rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi informatikai rendszerek használata.
Részt vesz a vérképző rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri vérképző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a légző rendszeri betegek ellátásában	Ismeri légző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az emésztőrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a kiválasztó rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a kiválasztó rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az endokrin rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a daganatos betegek ellátásában.	Ismeri a daganatos megbetegedések klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a fertőző betegek ellátásában.	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiaiban: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag öblítés, széklet vizelet hányadék	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődeményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan		

mintavétel, felfogá- sa, oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel).				
--	--	--	--	--

### **3.7.1.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.7.1.6.1 Szív- és érrendszeri megbetegedések**

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok)

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, teráoiuája, stádium beosztása

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, trombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai

#### **3.7.1.6.2 Vértképzőrendszeri megbetegedések**

A vértképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A vértképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vértképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vörösvértetek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vértképzőrendszeri betegek edukációjának specialitásai

#### **3.7.1.6.3 Légzőrendszeri megbetegedések**

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája  
 A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei  
 Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)  
 Restrictív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)  
 A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)  
 A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)  
 A légzőrendszeri betegek educatiojának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

#### **3.7.1.6.4** Emésztőrendszeri megbetegedések

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők  
 Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája  
 A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája  
 A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)  
 A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)  
 A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor)  
 Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemezis, melena, haematokézia)  
 A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek)  
 A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)  
 A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)  
 Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)  
 Az emésztőrendszeri betegek educatiojának specialitásai

#### **3.7.1.6.5** Kiválasztórendszeri megbetegedések

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők  
 A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája  
 A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája  
 A vese gyulladásos betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)  
 Nephrosis syndroma  
 Vesekövesség  
 Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok  
 Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái  
 Krónikus veseelégtelenség, uraemia  
 Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD)  
 A dializált betegek educatiojának specialitásai  
 A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai

#### **3.7.1.6.6** Endokrinrendszeri megbetegedései

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők  
 Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája  
 A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája  
 A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)  
 A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői  
 A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja  
 A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)  
 A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaeocromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)  
 A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)  
 Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai

### **3.7.1.6.7 Daganatos megbetegedések**

A daganatos betegségek epidemiológiája (morbidity és mortalitási mutatói, rizikó tényezői)  
 Daganatos betegségek diagnosztikája  
 Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények,)  
 Daganatok nevezéktana és stádium beosztása  
 A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasziás jelenségek)  
 Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel)  
 Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)  
 Fájdalomcsillapítás  
 Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél  
 Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haladókó betegek pszichoszociális ellátása)

### **3.7.1.6.8 Fertőző betegek, infektológia**

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai  
 A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői  
 A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek  
 A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)  
 Fertőzésre utaló tünetek  
 Kiütéssel járó fertőző betegségek  
 Hasmenéssel, hányással járó fertőzések  
 Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések  
 Bakteriális meningitis klinikai specialitásai  
 Influenza klinikai specialitásai  
 A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai  
 Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció  
 A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések.

### **3.7.1.6.9 Belgyógyászati ápolási beavatkozások**

Oxygénterápia eszközei, használatuk  
 Húgyhólyaöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás  
 EKG készítés eszközei, használatuk  
 Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése.  
 Széklet, vizelet, hányadék felfogása  
 Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

### 3.7.2 Sebészet és ápolástana tantárgy

36 óra

3.7.21 A tantárgy tanításának fő célja  
Megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészeti területek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi szervezetre. Elsajátítja a tanuló a sebkezelés, a stómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszonda levezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítés ápolási vonatkozásait.

3.7.22 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.23 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.24 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.7.25 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és felméri a beteg állapotát és szükségleteit a perioperatív időszakban.	Állapot felmérés szabályai, módszerei, a perioperatív és a posztoperatív ellátás főbb szempontjai.	Teljesen önállóan	Empatikusan, etikus, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltság	Egészségügyi dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak.
Műtét előtti betegátjékoztatást végez.	A kliensek műtét előtti és utáni sajátos igényei.	Instrukció alapján részben önállóan	lenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	
Segédkezik a műtét utáni sebkötőzésben, sebek megfigyelésében.	Az akut sebek jellemzőit, a szövetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menete, a vérzési rendellenes-	Irányítással		

	ségek, a sebek típusai, varratszedés típusai.			
Részt vesz a hasi sebészeti betegek terápiájában.	Hasi műtét típusok és eljárások, a fektetési módok, a kliens műtét utáni szükségletei, a mobilizációs lehetőségek, megnevezi a dietetikai meg-szorítások.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi in-formatikai rendsze- reket használ.
Részt vesz a mell- kasi-, szívsebészeti betegek terápiájá- ban.	A mellkasi- szívsebészeti műtét típusok és a műtét utáni teendők, isme- ri a kliens szükség- letei, mellkas punctió/csapo- lás asszisztálásán ak módjai, a mellkasi szívás típusai, al- kalmazása. Átlátja a mellkasi fizioterápi- ás lehetőségek.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi in-formatikai rendsze- reket használ.
Részt vesz a moz- gásrendszeri bete- gek ellátásában.	Ismeri a mozgás- rendszer klinikumi specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Akut és műtéti sebkezelést, kötés- cserét végez, sebvá- ladékból mintát vesz. Decubitust megfigyel, súlyos- ságát felméri.	Ismeri a beavatko- zások protokollját, ismeri a sebekre vonatkozó alapvető ismereteket, és a decubitus felméré- sének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákat cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		
--	--	-------------------------------------	--	--

### 3726 A tantárgy témakörei

#### 3.7.2.6.1 Általános sebészeti alapismeretek

A sebek klinikuma, a sebgyógyulás folyamata

A sebek fajtái

A sebgyógyulás zavarai, gyulladással sebek kezelése

Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás)

Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás)

Vegy hatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések

Műtéti érzéstelenítés formái

Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele

Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés

Műtét utáni szövődmények

#### 3.7.2.6.2 Részletes sebészet

A fej sebészete (fejlődési rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei)

A nyak sebészete (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy)

Az emlő sebészete (gyulladással megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok)

Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése

Gyomor daganatos betegségei

Vékonybél sebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek, Crohn-betegség, féregnyúlvány gyulladás)

Vastagbél sebészeti betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma)

Anorectum sebészeti betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák)

A máj sebészete (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok)

Epehólyag, epeutak sebészete (epekövesség, carcinoma)

Hasnyálmirigy sebészete (pancreatitis, carcinoma)

Lép sebészete

Sérvek sebészete (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek)

Akut hasi katasztrófák sebészete (bélelzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések)

A mellkas sebészete (mellkasfal, mellhártya, mediastinum)

A tüdő sebészete

Szívsebészeti betegségek (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívű műtétek, coronaria elváltozások)

Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei)

#### 3.7.2.6.3 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttrögzítő eszközök ápolása



Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban  
 Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk  
 Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk  
 Politraumatizált beteg ellátásának specifikumai  
 Végtag amputált beteg ápolása  
 Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása  
 Gerinc és mellkas deformitásai  
 Termikus sérülések és ellátásuk

#### **3.7.2.6.4 Sebészeti ápolási beavatkozások**

Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai

Kötéscsere

Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete

Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete

Sebváladék mintavétel eszközei, menete

Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása

Kliens műtéti előkészítésének menete

Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete, és eszközrendszere

*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni*

### **3.7.3 Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy**

**36 óra**

#### 3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testváladék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

#### 3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

#### 3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

#### 3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3735 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz.	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekánül tisztításának lépéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja.	E-ápolási dokumentációt vezet
Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Testvialadékokat fel fog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül vialadék).	Ismeri a testvialadékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

### **3.7.3.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.7.3.6.1 Fül-orr-gégészeti betegek ápolása**

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozási  
Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

#### **3.7.3.6.2 Szemészeti betegek ápolása**

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozási  
Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása  
Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

#### **3.7.3.6.3 Bőrgyógyászati betegek ápolása**

Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozási  
Bőrelváltozások ápolása  
Plasztikai sebészet specifikumai Bőrtranszplantáció

#### **3.7.3.6.4 Urológiai betegek ápolása**

Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai  
Urostoma  
Non-invazív eszközök  
Vizeletmintavétel/gyűjtés  
Vizeletvizsgálatok kivitelezése  
Vesebiopsia asszisztálási feladatai

#### **3.7.3.6.5 Ápolási beavatkozások**

Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,  
A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása  
Köpet, torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés  
*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.*

### **3.7.4 Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma tantárgy**

**18 óra**

#### **3.7.4.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy megismertessük a tanulókkal a nőgyógyászati intézmények munkáját, a nőgyógyászat eszközrendszerét, valamint meg tudják különböztetni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól. Cél továbbá, hogy megismertessük a tanulókat a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a diagnosztika, terápia lehetőségeiről.

3.7.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Biológia, emberi test és működése, Klinikai gyakorlat

3.7.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### **3.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a női reprodukciós szervekről és működésükről.	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszközparkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Munkája során, valamint a mindennapi életében empátikusan segíti a fiziológiai és a patológiai várandós ember életét, különös tekintettel a sajátos ellátási igényű emberekre.	Internet használat az adott témában, tájékoztató-oktatási segédletek használata.
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a fogamzás és a magzat fejlődéséről.	Érti a fogamzás feltételeit, a fiziológiai várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a várandósság alatti leggyakoribb szövődményekről és a mesterséges megtermékenyítés okairól.	Ismeri a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		
Akadályozott/korlátozott pacienseket tájékoztat a szülés szakaszairól.	Ismeri a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét, hormonális és pszichés szempontból.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a sajátos ellátási igényű pacienseket az érett újszülött paramétereiről, az alapvető gondozási feladatokról.	Ismeri az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiás	Teljesen önállóan		

	változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.		
Tevékenysége során a várandós páciensek állapot változásait észleli, és jeleníti az orvosnak.	Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), az életkori fiziológias változásokat, a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati dagantos betegségeket a petesejt tárolás lehetőségeit.	Teljesen önállóan	

### 3.7.4.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.4.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológias kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

#### 3.7.4.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológias anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásai

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

#### 3.7.4.6.3 Szövődményes/patológias terhesség

Patológias terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásai

Vetelés típusai

**3.7.4.6.4** Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége

Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövödmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. Anyai-magzati sérülések a szülés alatt.

**3.7.4.6.5** Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei

Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás).

Gyermekágyas anya fiziológiás változásai

**3.7.4.6.6** Nőgyógyászati betegségek

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai

Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladáscsökkentő kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi vonatkozása

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai

**3.7.5 Neurológia klinikuma tantárgy****18 óra****3.7.5.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi az asszisztenseket, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

**3.7.5.2** A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

**3.7.5.3** Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan

**3.7.5.4** A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3.7.5.5** A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Az alapvető kóros tünetek azonosítani tudja.	Betegmegfigyelés, állapotkövetés.	Instrukció alapján részben önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség,	e-ápolási dokumentációt vezet
Asszisztál a diagnosztikai vizsgálatoknál.	Ismeri diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére vonatkozó feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség,	
Felismeri az életveszélyes állapotokat, és közreműködik annak elhárításában kompetenciájának megfelelően.	Ismeri az életveszélyes állapot tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	

### **3.7.5.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.7.5.6.1 Általános és speciális vizsgálatok**

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai  
 Neurológiai diagnosztikai vizsgálati módszerek, berendezések  
 Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

#### **3.7.5.6.2 Tudatállapot változások**

A beteg tudat éberségének megfigyelése  
 Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése  
 A beszédzavarok típusainak felismerése

#### **3.7.5.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások**

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek  
 Diagnosztikus lehetőségek  
 Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése

#### **3.7.5.6.4 Idegsebészeti beavatkozások**

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek  
 Idegsebészeti beavatkozások típusai  
 Koponyanyitás tájanatómiája

#### **3.7.5.6.5 Fejfájás, epilepszia**

Fejfájás típusai  
 Különböző roham típusok  
 Epilepszia betegség  
 Status epilepticus

#### **3.7.5.6.6 Agyi érbetegségek Az agyi vérellátás**

zavarai Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás  
 lehetőségei Koponyaűri vérzés típusai

#### **3.7.5.6.7 Neurotraumán átesett betegek**

Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései  
Gerincvelő traumás sérülései

### **3.7.5.6.8** Neuroinfektológiai betegségek

Vírusfertőzések  
Bakteriális fertőzések  
Gombás fertőzések  
Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

### **3.7.5.6.9** Autoimmun betegségek

Sclerosis multiplex  
Myasthaenia gravis  
Gullien-Barré szindróma

### **3.7.5.6.10** Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek

Primer agydaganatok típusai  
Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti  
Gerincvelői tumorok  
Parkinson betegség  
Amyotropic lateral sclerosis  
Alzheimer betegség

## **3.7.6 Pszichiátria klinikuma tantárgy**

**18 óra**

### 3.7.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai szintereit, azok diagnosztikus és terápiás specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorokban, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat. Ismerje meg a komplex pszichiátriai eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.7.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

### 3.7.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan

3.7.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### **3.7.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**



Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és felettesnek jelenti a krízis és veszélyeztető magatartást.	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSS.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség,	Elektronikus dokumentációt alkalmaz.
Felismeri a pszichiatriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja.	A pszichiatriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatása.	Teljesen önállóan	logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség,	A gyógyszerekkel kapcsolatos elektronikus információkat értelmezi.
Felismeri a pszichotikus tüneteket s kompetenciáján ak megfelelően kezeli azokat.	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok.	Teljesen önállóan	együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	Elektronikus szakirodalmat olvas.

### 3766 A tantárgy témakörei

#### 3.7.6.6.1 Pszichiatriai története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiatriai gondozás történeti áttekintése

A pszichiatriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiatriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiatria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiatriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

#### 3.7.6.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia

#### 3.7.6.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiaja: biológiai terápia, pszichoterápia

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász

#### 3.7.6.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérve

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok

A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

#### 3.7.6.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis

A szkizofrénia lefolyása, kezelése: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

#### 3.7.6.6.6 Személyiség zavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok)

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

- A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar
- B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar
- C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

#### 3.7.6.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érdelemzavar, Szektív evés, Fóbias típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefordítást, prognózist az alkalmazott terápiákat.

#### 3.7.6.6.8 Organikus pszichoszindrómák

A betegségjellegű sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

### 3.7.7 Geriátria klinikuma tantárgy

18 óra

#### 3.7.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatának szakterületeivel, ezen belül az idősgyógyászat típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet mutatóit. Ismerje meg az idősök helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősődéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészség gondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

#### 3.7.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

#### 3.7.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Pszichiátria klinikuma

#### 3.7.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.7.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit.	A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon, Népegészségügyi ismeretek.	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása.

			elfogadás	
--	--	--	-----------	--

<p>Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kór- képektől.</p>	<p>Biofizika, biokémia. Anatómia-élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés. Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>képessége.</p>	<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p>
--	--	--------------------------	-------------------	---

<p>Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevenciós tervet összeállít és kivitelez.</p>	<p>A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősek testi, lelki éptségét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p>
<p>Ismerteti az időskori gyógyszerfelhasználási zavarokat, interakciókat.</p>	<p>A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idősek gyógyszerelésnek sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó doku-</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció</p>

	mentációs feladatok.		vezetése.
--	----------------------	--	-----------

### **3.7.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.7.7.6.1 Bevezetés a geriátriába**

Magyarország jellemző demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás

A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az időskorúak számarányának alakulása Magyarország népességén belül

A nemek arányának alakulása az időskorúak körében  
 A népesség előregedésének okai  
 A kettős öregedés értelmezése  
 Európai és világ trendek az időskorúak számarányában  
 Az előregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei  
 Az időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai  
 Az idősek helyzete a mai társadalomban  
 Időseket ellátó hazai intézményrendszere  
 A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete  
 A geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával  
 Klinikai geriátria  
 Geriátriai ápolás

#### **3.7.7.6.2** Az idős kor jellegzetességei

Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

#### **3.7.7.6.3** Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek

A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

#### **3.7.7.6.4** Veszélyeztető tényezők idős korban

A biztonság szükségletének változása idős korban  
 Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők  
 Az időskori balesetek okai, formái  
 Baleseti veszélyforrások  
 A balesetek megelőzésének lehetőségei  
 Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái  
 Az időseket érintő családon belüli erőszak  
 Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői  
 Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében  
 Az abúzus fogalma  
 Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái  
 Öngyilkosság okai idős korban  
 Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

#### **3.7.7.6.5** Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek

Keringés rendszere  
 Idegrendszer  
 Érzékszervek rendszere  
 Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere  
 Zsigeri rendszer: emésztő rendszer  
 Légzőrendszer  
 Vizeletkiválasztó rendszer  
 Nemi szervek rendszere  
 Endokrin rendszer



**3.7.7.6.6** Egészséggondozás idős korban

Az egészség definíciói

Ember és környezet

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban

Az egészség fenntartása

A betegségek kialakulása, rizikótényezők

Egészséges életmód összetevői

Egészségkárosító tényezők

Népegészségügyi mutatók

Egészségtudatos magatartás

A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben

Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása

A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések

A túlzott tápanyagbevitel következményei

Az egészséges étrend, napirend összeállítása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

**3.7.7.6.7** Idős betegek speciális ápolása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében

Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása

Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás

Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása

Akut és krónikus sebek ellátása ápolása

Esések megelőzése, kezelése

Megváltozott ürítési szükséglet és megváltozott ürítés ellátása

Decubitus prevenciója, ellátása

Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban

Segélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban

**3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy****207 óra****3.7.8.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

3.7.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal.

**3.7.8.3** Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismere-

tek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

3.784 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.785 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápia-ban: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.
Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten testvialadékokat felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr,	Ismeri a testvialadékok felfogásának módját és a mintavételek	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

fül váladék).	kivitelezé- sének protokollját.		
Részt vesz az osztá- lyok, szakrendelők mindennapjaiban , a klienssel történő interakciókban.	Ismeri az egészség- ügyi ellátórendszer működésének alap- ját, a helyét és sze- repét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumen- tációt vezet

### **3786 A tantárgy témakörei**

#### **3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

#### **3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

#### **3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

#### **3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel

### 3.8 Fogászati ismeretek megnevezésű tanulási terület a Fogászati asszisztens szakma- irány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 1005 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulók megismertetése az emésztőrendszer felső szakaszának részletes anatómiájával és működésével. A fogászati osztályok munkájával, a betegellátás folyamatával, a kezelések protokolljaival az asszisztens gyakorlati tevékenységeivel a fogászatkülönböző szakterületein. A betegellátásában való részvétel elősegíti az elméleti ismeretek alkalmazás szintű elsajátítását

#### 3.8.1 Fogászati anatómia-élettan tantárgy

**90 óra**

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja az egészségügyi alapismeretekre épülő részletes és speciálisan a fogászati szakmaterületre fókuszáló anatómiai, élettani ismeretek átadása.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fogszakorvos (gyermekfogászat, fogszabályozás, parodontológia, dento-alveoláris, fogpótlástan, endodontia, konzerválófogászat szakvizsgával) / Fogorvos rezidens / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló, Bsc ápolói végzettség / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) /Bsc. Dentálhigiénikus // Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Orvosi latin nyelv: emésztőrendszer felépítése, működése,

- szájüreg beidegzésének latin kifejezések
- szájüreg érrendszer latin megnevelése
- koponya beidegzésének latin kifejezései
- arckoponya, agykoponya csontjainak és lágyszöveti részeinek latin megnevezése

Anatómiai-élettani alapismeretek: az emésztőrendszer felső szakasza anatómiája és élettana

- arckoponya, agykoponya csontjai
- a fej vérellátása és beidegzése

3.8.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3815 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

<b>Készségek, képes- ségek</b>	<b>Ismeretek</b>	<b>Önállóság és fele- lősség mértéke</b>	<b>Elvárt viselkedés- módok, attitűdök</b>	<b>Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák</b>
Bemutatja és rend- szerben kezeli az emésztő rendszer felső szakaszának működését, anató- mia ábrákon, ma- ketteken az anató- miai képleteket megnevezi	Az emésztőrends zer felső szakaszának anatómiája és élet- tana	Teljesen önállóan	Nyitott a szakterüle- tének új eredmé- nyei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésér e, megértésére és alkalmazásár a. Motivált a fogászati anatómia tantárgy megismerésér e és elsajátítására.	Anatómiai digitális tananyagok haszná- lata
Az anatómiai szak- kifejezéseket adek- vátan alkalmazza	A z emésztő rend- szer felső szakaszá- nak. Orvosi latin szakkifejezés ei.	Teljesen önállóan		

**3816 A tantárgy témakörei****3.8.1.6.1** Arckoponya csontjai és üregei A koponyacsontok felosztása:

Szemüreg

Orrüreg, orrmelléküregek

Szájüreg: felső állcsont, alsó állcsont Állkapocs csontja

Az arckoponya összeköttetései

**3.8.1.6.2** A rágóizület és az állkapocsízület Az állkapocs ízület szerkezete

Az állkapocs ízület mozgásai Az állkapocs ízület vérellátása Az állkapocs ízület beidegzése

**3.8.1.6.3** Rágóizmok Musculus temporalis Musculus masseter

Musculus pterygoideus medialis /lateralis A rágás mechanizmusa

**3.8.1.6.4** A száj érellátása Artériák

Vénák

Nyirokelvezetés, nyirokcsomók

**3.8.1.6.5** A szájüreg és képletei

A szájüreg részei: vestibulum oris, cavum oris proprium A szájüreg szövettana

A szájpad: kemény, lágy szájpad

Nyálmirigyek A nyelv

A fogak anatómiája, szövettana, fejlődése: tejfogak, maradó fogak A fogágy

A szájüreg élettani működése: emésztés a szájüregben A nyál és a nyáleválasztás

A fogazat és a szájüreg életkorral járó változásai Torok

Garat Nyelőcső Nyelés

**3.8.1.6.6** Demonstrációs szaktermi gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat

### **3.8.2 Fogászati szakismeret tantárgy**

**198 óra**

3821 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a szakterületen használt fogászati gépeket, eszközöket, berendezéseket. Legyen képes azok mindennapi használatára, ismerje a rendszeres ellenőrzés, karbantartás feladatait. Sajátítsa el az infekció kontroll fogalmát és alkalmazását a fogászati szakterületen. Legyen képes ezek gyakorlati alkalmazására. A tanuló ismerje meg a fogászati munka során előforduló adminisztratív és dokumentációs feladatokat. Ezeket magabiztosan tudja alkalmaznia fogászati szakrendelés során. Valamint ismerje meg a fogászati prevenció alap elemeit és a fogászati betegségek megelőzésének lehetőségeit. Legyen képes az elméleti ismereteit a mindennapi gyakorlatában használni.

3822 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) /Bsc. Dentálhigiénikus // Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3823 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Anatómia-élettan, Pszichológia ismeretek, Szakmai jogi és etikai ismeretek, Pszichológiai ismeretek, Pedagógiai ismeretek, Népegészségügy, egészségfejlesztés, Higiéné, Diagnosztikai ismeretek

3824 A képzés órakeretének legalább 45%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.



## 3825 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Használja és működteti fogorvosi rendelő berendezési tárgyait. Előkészít a fogorvosi beavatkozásokhoz	A fogorvosi rendelő berendezési tárgyai. A fogászati beavatkozásokhoz használt anyagok, gépi és kézi eszközök	Teljesen önállóan	Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.	
Alkalmazza az aszeptikus beteglátás elemeit, eszközöket fertőtleníti és sterilizál	Aszeptikus és anti-aszeptikus szabályai. Aszeptikus beteglátás elmélete és gyakorlata.	Teljesen önállóan	Motivált a fogászati ellátás mindennapos feladatainak megismerésére és elsajátítására.	Digitális fogászati nyilvántartó rendszerek, alkalmazása
Használja a digitális betegnyilvántartó rendszereket, vezeti a fogorvosi gyakorlatban használt dokumentációt	A fogorvosi ellátás papír alapú és digitális adminisztrációs és dokumentációs feladatai. Különböző digitális fogászati nyilvántartó rendszereket	Teljesen önállóan		
Bemutatja és alkalmazza a fogászati prevenció elméleti ismereteit. Bemutatja a szájhygiénés instruálás, motiválás	A fogászati prevenció, egészségfejlesztés elméleti ismeretei. Szájhygiénés instruálás,	Instrukció alapján részben önállóan		

eszközeit és lépéseit a maradó és a gyermek fogazatban.	motiválás		
---	-----------	--	--

### 3826 A tantárgy témakörei

#### 3.8.2.6.1 Fogorvosi rendelő berendezése és műszerei

A fogorvosi rendelő helyiségei: váróhelyiség, mosdók, recepció, kezelő helyiség, röntgen helyiség, sterilizáló helyiség, fogtechnikai labor

A fogorvosi rendelő gépi eszközei és berendezési tárgyai

A fogorvosi kezelőegység és kiegészítő berendezési tárgyai A fogorvosi rendelő műszerei, eszközei:

Vizsgálóeszközök, kezeléshez használt kézi műszerek, tömés készítéséhez szükséges eszközök, izoláló eszközök, gépi műszerek

Kezelések műszerei, eszközei

- Cariológiai műszerek, eszközök
- Endodontiai műszerek, eszközök
- Fogpótlástani eszközök, műszerek
- Parodontológiai műszerek, eszközök
- Szájsebészeti sebészeti műszerek, eszközök
- Implantológiai műszerek, eszközök

- Prevenációs eszközök

Kötszerek, vászon nemük, üveg nemük, segédeszközök.

### 3.8.2.6.2 Infekciókontroll a fogászatban

A nosocomiális fertőzések a fogászatban: bakteriális fertőzések, vírusfertőzések  
Rizikópáciensek

A fertőzések átvitelének módjai

Infekciókontroll szempontjából fontos betegségek

Aszepszis, Antiszepszis a fogászatban témakör részletes kifejtése Fertőtlenítési eljárások:

Fizikai fertőtlenítő eljárások

- Kémiai fertőtlenítő eljárások
- Kombinált fertőtlenítő eljárások Fertőtlenítés a fogászati ellátásban:
- Kézfertőtlenítés
- Higiénés kézfertőtlenítés
- Sebészi kézfertőtlenítés
- A páciens bőrének, nyálkahártyájának fertőtlenítése
- Eszköz- és műszerfertőtlenítés
- Fertőtlenítő takarítás
- Levegőfertőtlenítés
- Textíliák kezelése
- Hulladékkezelés

Sterilizálási eljárások: Fizikai sterilizálási eljárások

- Kémiai sterilizálási eljárások
  - Mechanikai sterilizálási eljárások Fogászati műszerek sterilizálási eljárásai
- A sterilizálás ellenőrzése, sterilizált anyagok tárolása Egyszer használatos eszközök
- Infekciókontroll megvalósítása
- Higiénés zónák
  - Fertőzések terjedésének lehetséges irányai
  - Kezelőszemélyzet védelme
  - Fertőzések betegről betegre terjedésének megakadályozása
  - Fogtechnikai laboratóriumban dolgozók védelme Egyéni védőfelszerelések, védőeszközök
  - Aszepszis-antiszepszis – az asszisztens higiénés tevékenysége
  - Fertőző betegek fogászati ellátása Munkavédelem

### 3.8.2.6.3 Adminisztráció a fogászatban

Elektronikus adminisztráció és dokumentáció a fogászati szakmaterületeken. Fogászati programok ismerete és kezelésük

Papír alapú adminisztráció és dokumentáció: adminisztráció sajátosságai a fogászati szakmaterületeken

### 3.8.2.6.4 Fogászati prevenció, egészségfejlesztés A preventív fogászat fogalma, célja

A fogszuvasodás és a fogágybetegségek fogalmi és vizsgálatuk

Kialakulásuk és okaik: Dentális plakk: fogalma, kialakulása, elhelyezkedése:

- Táplálkozás és fogszuvasodás összefüggése

- Szervezeti és egyéb befolyásoló tényezők Megelőzésük lehetőségei:
- Táplálkozási szokások megváltoztatása
- A fluoridok szerepe
- A szájhigiéne szerepe
- A caries megelőzésének egyéb lehetőségei

Az asszisztens szerepe a fogászati prevenció területén Egészségnevelés, egészségfejlesztés Fogászati prevenció célcsoportjai.

#### 3.8.2.6.5 Demonstrációs szaktermi gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat

### 3.8.3 Konzerváló fogászat tantárgy

**126 óra**

#### 3831 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a konzerváló fogászat elméleti alapjait és protokoll elemeit. Legyen képes ezek gyakorlati alkalmazására. A tanuló ismerje meg a fogszuvasodás kialakulásának okait és kezelési protokolljait. Sajátítsa el az gyökérkezelés lépéseit és az asszisztensnő feladatait. Legyen képes ezek gyakorlati alkalmazására Az elméleti tudásukat tudja alkalmazni a gyakorlati munkája során.

#### 3832 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fogszakorvos (fogpótlástan, konzerváló fogászat szakvizsgával) / Fogorvos rezidens (fogpótlástan és konzerváló szakvizsgára készülő rezidens) / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) /Bsc.  
Dentálhigiénikus // Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### 3833 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Anatómia-élettan, Pszichológia ismeretek, Higiéné, Diagnosztikai ismeretek

#### 3834 A képzés órakeretének legalább 73%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3835 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Részletesen felso- rolja a fogszuvaso- dás okait, osztályo- zását. Előkészíti a beavatkozása- hoz szükséges eszközo- ket, anyagokat. Szakszerűen asz- szisztál, részfelada- tokat végez el.	A fogszuvasodá- s fogalma, kialakulá- sának etiológiája, osztályozása, terá- piás lehetőségei maradó fogazatban	Teljesen önállóan	Pontosság, rendsze- rező képesség, fele- lősségtudat.  Motivált a konzer- váló fogászat tan- tárgy megismerésé- re és elsajátítására	
Bemutatja, leírja és a gyakorlata során alkalmazza az en- dodontiai ismerete- ket	Az endodontia alapfogalmait a gyökér elváltozások okai és tünetei, terápiás lehetőségei maradó fogazatban	Teljesen önállóan		
Bemutatja és leírja a gócc fogalmát és jelentőségét. Együtt működik az orvos- sal a gócc kutatás során.	A fogászati gócc fogalma és ellátási elemei maradó fogazatban	Teljesen önállóan		
Bemutatja és leírja a fogfehérítés elmé- leti alapjait. Segéd- kezik	A fogfehérítés fo- galma és protokoll lépéseinek ismerete élő	Irányítással		

a fogorvosnak a fogfehérítés beavatkozásánál	és elhalt fogak esetén		
--	------------------------	--	--

### 3836 A tantárgy témakörei

#### 3.8.3.6.1 Cariológia

A caries kialakulása, osztályozása, terápiája. A caries diagnosztikája, betegvizsgálat.

Üregek osztályozása, cavitas alakítás. Töméskészítés:

Tömésekkel szembeni követelmények Tömések osztályozása

- Ideiglenes tömések
  - Végleges tömések Cariológiai műszerek, eszközök
- Asszisztensi feladatok a cariológiai ellátás során

#### 3.8.3.6.2 Endodontia

A caries következményes megbetegedései, diagnosztikája, betegvizsgálat, terápiája.

- Pulpa életben tartó kezelések
- Gyökérkezelési eljárások

- Gyökértömés készítés módszerei Gyökérkezelést kiegészítő beavatkozások
  - Dentális góc
- Endodontiai műszerek, eszközök  
Asszisztensi feladatok endodontiai ellátás során Mikroszkópok használata az endodontiában.

### 3.8.3.6.3 Fogfehérítés

Exogén és endogén elszíneződések Fehérítési eljárások: Vitális fogak fehérítése Elhalt fogak fehérítése

Kontraindikációk

Beteg felvilágosítás fehérítési eljárások során

### 3.8.3.6.4 Szakrendelői gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat

## 3.8.4 Parodontológia tantárgy

**119 óra**

3841 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a fogágybetegségek kialakulásának okait, etológiáját. Legyen képes elkülöníteni az ínygyulladást és azok formáit valamint a fogágybetegségeket és azok különböző formáit. A tanuló ismerje meg a fogágybetegségek megelőzésének lehetőségeit. Ismerje a szájnyálka betegségeket a szájüregben, kezelésüket és megelőzési lehetőségeiket. Tudjon különbséget tenni a szájüregben kialakult daganatok között és azok ellátásában. Legyen képes az elméleti ismereteit a mindennapi gyakorlatában használni.

3842 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fogszakorvos (parodontológia szakvizsgával) / Fogorvos rezidens (parodontológus szakvizsgára készülő rezidens) / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) /Bsc. Dentálhigiénikus / / Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3843 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Anatómia-élettan, Higiéné

3844 A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

## 3845 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a fogágybetegségeket kialakulását, jellemző tüneteit és ellátási protokolljait. Szakszerűen előkészíti a beavatkozásokhoz a parodontológiában használatos eszközök segítségével.	A parodontális betegségek kialakulásának okai, tüneteinek, etiológiáját és kezelési lehetőségei.	Teljesen önállóan	Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.	
Bemutatja a fogágybetegségek megelőzésének lehetőségeit, megnevezi és alkalmazza annak eszközeit.	A fogágybetegség megelőzésének komplex lehetőségei. A fogágybeteggek rehabilitációját.	Teljesen önállóan	Motivált a parodontológia tantárgy megismerésére és elsajátítására.	
Felismeri a szájnyálkahártyán kialakuló kóros elváltozásokat. Szakszerűen segédkezik parodontológiai szakrendelése	Különböző okok miatt kialakuló szájnyálkahártya elváltozások és kezelési lehetőségeik.	Teljesen önállóan		



n.			
Felismeri és leírja a szájnyálkahártya jó és rosszindulatú elváltozásait, bemutatja és alkalmazza a szükséges protokolljukat.	A szájnyálkahártya jó és rosszindulatú elváltozásai, pre-cancerosus állapotok és szakszerű ellátásuk.	Instrukció alapján részben önállóan	

### 3846 A tantárgy témakörei

#### 3.8.4.6.1 Fogágybetegség A fogágybetegség etiológiája

Lokális és általános tényezők

A fogágybetegség epidemiológiája, patomechanizmusa A parodontális status rögzítése, diagnózis

Szűrővizsgálatok, Indexek

Gyulladás mértékének meghatározása Szövetkárosodás mértékének meghatározása

Fogágy betegség osztályozása: Gingivitis: klinikai képe, tünetei, gingivitisek osztályozása

Parodontitis: klinikai képe, tünetei, parodontitisek osztályozása

### 3.8.4.6.2 A fogágybetegségek megelőzése és kezelése Szájhygiéné szerepe a megelőzésben

Prevenációs programok

Dentális edukáció, szájhygiénés tanácsadás, motiválás Konzervatív/Oki kezelés

Plakk eltávolítás professzionális módszerei, eszközei Depurálás, gyökérfelszín simítás

Plakkretenciós faktorok eliminálása

Szájhygiénés instrukció, egyénre szabott szájhygiénés program Mechanikai fogtisztítás

Kémiai plakk-kontroll Korrekciós kezelés Sebészeti eljárások

Occlusió korrekciója és protetikai rehabilitáció Sínezés

Gondozási tevékenység

Parodontológiai műszerek, eszközök, anyagok

Asszisztensi feladatok parodontológiai kezelés, gondozás során

### 3.8.4.6.3 Szájnyálkahártya betegségek, orális medicina Betegvizsgálat

Fertőzés okozta szájnyálkahártya elváltozások

- Bakteriális fertőzések
- Vírusfertőzések
- Gombás betegségek Az ajak és a nyelv betegségei

Fizikai, kémiai és iatrogén ártalmak

Immunológiai kórképek, allergiás bőr- és szájbetegségek Szervrendszerek és szervek betegségeinek szájtünetei

Szájüregi cysták: odontogen cysták, nem odontogen cysták, lágyrész cysták Jóindulatú daganatok

- Szöveti eredet szerint
- Lágyrész daganatok
- Állcsontdaganatok Praecancerosus elváltozások és állapotok Rosszindulatú daganatok
- Szöveti eredet szerint
- Lágyrész daganatok
- Állcsontdaganatok

Fog-, állcsont- és lágyrész fejlődési rendellenességek A szájüreg működési zavarai

A TM ízület betegségei Idegkórtani rendellenességek Nyálmirigybetegségek

### 3.8.4.6.4 Szakrendelői gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat

### 3.8.5 Szájsebészet, dentoalveoláris sebészet, implantológia, elsősegélynyújtás tan- tárgy 163 óra

3851 A tantárgy tanításának fő célja  
A tanuló ismerje meg a különböző szájsebészeti beavatkozásokat. Ismerje és tudja a műtéti beavatkozáshoz szükséges eszközöket, anyagokat, valamint a műtéti higiénés szabályokat. Tudjon asszisztálni a beavatkozásokhoz. Ismerje az elsősegélynyújtás szabályait és protokolljait a fogászati szakrendelőben.

3852 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások  
Fogszakorvos (dento-alveoláris, szakvizsgával) / Fogorvos rezidens (dento-alveoláris szakvizsgára készülő rezidens) / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) /Bsc. Dentálhigiénikus // Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3853 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak  
Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Anatómia-élettan Pszichológia ismeretek, Higiéné, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Elsősegély-nyújtás, első-ellátás

3854 A képzés órakeretének legalább 74%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3855 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Szakszerűen előké- szíti az orvos által kért érzéstelenítés - hez szükséges anyagokat és eszkö- zöket	A fogászati beavat- kozásoknál használt érzéstelenítés anya- gainak, eszközeinek és technikáinak ismerete	Irányítással	Törekszik a szak- mai kommunikáció helyes alkalmazásá- ra.  Törekszik a szak- szerű elsősegély- nyújtásra	
Előírás szerint be- mutatja a szakmai protokollokat , szak- szerűen előkészíti, az	A különböző száj- sebészeti kórképek műtéttana a műtéti protokollok a	Instrukció alapján részben önállóan	Motivált a szájseb- szeti tantárgy meg- ismerésére és elsa-	

eszközöket, segédkezik a műtéti beavatkozások előtt, alatt és után	száj- sebészeti ellátásban		játítására.	
---	----------------------------------	--	-------------	--

<p>Felismeri, elkülöníti az elsősegélynyújtást igénylő kórképeket és a rendelők rosszulleteket, képzettségének megfelelően tud elsősegélyt nyújtani. Újraélesztést végez szükség esetén.</p>	<p>Az elsősegélynyújtási igénylő kórképek ismerete és a fogászati kezelésekkkel kapcsolatos rosszulletek. Újraélesztés menete.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
--	--	--------------------------	--	--

### **3856 A tantárgy témakörei**

#### **3.8.5.6.1 Érzéstelenítés**

Helyi érzéstelenítés: módjai, szövődményei, érzéstelenítőszeres Dentoalveoláris sebészeti műszerek, eszközök

#### **3.8.5.6.2 Fogeltávolítás Javallatai**

Ellenjavallatai

Típusos fogeltávolítás Foggyökéreltávolítás Műtéti fogeltávolítás Szövődmények

Asszisztensi feladatok fogeltávolításnál

#### **3.8.5.6.3 Dentális gyulladások tünettana, kezelése Akut periapikális gyulladás**

Krónikus periapikális gyulladás Perioostitis

Osteomyelitis Phlegmone

#### **3.8.5.6.4 Gyökércsúcs-resectio Javallatai**

Ellenjavallatai Kivitelezése

#### **3.8.5.6.5 Maxillofaciális cysták kezelése Cystostomia**

Cystectomy Sinusitis maxillaris Sinus perforatio Radix in antro

Maxillofaciális onkológia Maxillofaciális traumatológia

- Lágyszöveti sérülések
- A fogak sérülései
- Állcsonttörések
- Maxilla törés
- Mandibula törés
- Állcsonttörések ellátása

**3.8.5.6.6** Elsősegélynyújtás Anaphylaxiás, allergiás rosszullét

- Collapsus
- Shock
- Diabetesez kóma
- Epilepsia
- Aspiratio Agyi katasztrófák
- Ischaemiás szívbetegeég
- Balesetes sérülések
- Áramütés
- Kémiai ártalmak
- Égeés
- Agyrázkódás
- Életmentő beavatkozások
- Gégemetszés
- Újraélesztés Sürgeösségi tázka felszerelése

Asszisztensi teendők rosszullét, eszméletvesztés, rendelői rosszullétek, baleset kapcsán

**3.8.5.6.7** Fekvőbetege osztályon végzett gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat**3.8.5.6.8** Szakrendelői gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat**3.8.6 Gyermekfogászat, fogszabályozás tantárgy****130 óra**

## 3861 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a különböző gyermekfogászati és fogszabályozási folyamatokat. Ismerje és tudja a szükséges eszközöket, anyagokat, valamint a higiénés szabályokat. Tudjon asszisztálni a folyamatokhoz. Ismerje a gyermekekkel és szülőkkel történő kommunikációs protokollokat.

## 3862 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fogszakorvos (gyermekfogászat, fogszabályozás szakvizsgával rendelkező) / Fogorvos rezidens (gyermek fogászati vagy fogszabályzó szakvizsgára készülő rezidens) / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) /Bsc. Dentálhigiénikus // Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzett- séggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

## 3863 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Anatómia-élettan Pszichológia ismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Fogászati prevenció, Konzerváló fogászat

3864 A képzés órakeretének legalább 75%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3865 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Átfogóan bemutatja a gyermek- fogászati elváltozásoka- t és bemutatja a meg- előzésük lehetősé- geit. Szakszerű segítséget nyújt a fogorvosnak, rész- feladatokat lát el.	A gyermekfogá- szati diagnosztika, ellá- tás, terápiája és komplex prevenció- jának átfogó isme- rete	Teljesen önállóan	Az érdeklődésén- ek megfelelő szakterü- let, a végzett szak- ma iránt elkötele- zett.	
Felismeri és meg- nevezi a szájnyál- kahártya és paro- dontális elváltozá- sokat a szájüregben	Szájbetegség- ek és parodontológi- a a elváltozások a száj- üregben, gyermek- korban	Teljesen önállóan	Tudatosítja a kom- petenciat gyermek- fogászati és fogsza- bályzás prevenció- s tevékenysége- kben.	
Bemutatja a fog- szabályzás elemit és lehetőséget gyer- mek és felnőtt kor- csoportban. Szak- szerű segítséget nyújt a fogszabá- lyozási ellátás so- rán, részfeladatokat lát el.	Orthodontiai diag- nosztika, termino- lógiája, etilógiája a fogsabályzás tera- piája és komplex prevenciója	Teljesen önállóan	Reális önismerettel rendelkezik.	
			Igénye van a folya- matos szakmai fejlődésre.	

Szakszerű asszisztens feladatokat lát el az ajak és szájpadhasadék komplex kezelése, orthodontai műtétek elvégzésénél	Ajak és szájpadhasadék komplex kezelése, orthodontai műtétek gyermekkorban	Teljesen önállóan		
---	--	-------------------	--	--

### 3866 A tantárgy témakörei

#### 3.8.6.6.1 Gyermekfogászati diagnózis, terápia A fogazat fejlődése

A tejfogak áttörése

A tejfogak anatómiája Caris

Fejlődési, alaki, számbeli, szerkezeti rendellenességek Harapási, helyzeti rendellenességek, Röntgen vizsgálatok a diagnosztikában. Érzéstelenítés

Tejfogazat szuvasodása és ellátása, a szuvasodás következményei A szuvasodások osztályozása

A caries keletkezése



Maradó fogak szuvasodása és ellátása, a szuvasodás következményei Tej- és maradó fogazat szuvasodásának összefüggése

Megelőzés

- Remineralizáció
- Barázdazárás

Maradó fogak szuvasodásának ellátása

Asszisztensi feladatok maradó fogak szuvasodásának ellátása során A maradó fogak szuvasodásának következményes betegségei

Fogsebészeti beavatkozások gyermekkorban: tejfog és maradófog eltávolítás Gyermekkori fogsérülések: a sérülés típusai és ellátásuk.

### 3.8.6.6.2 Gyermekfogászati komplex prevenció Helyes táplálkozás

Szájhigiéne

Fluoridok alkalmazása

Korai kezelés, gyermekfogászati gondozás Az asszisztens szerepe, feladata prevencióban

### 3.8.6.6.3 Szájbetegségek és parodontológia gyermekkorban Fejlődési rendellenességek

A nyelv betegségei Az ajak betegségei

Gyermekkori fertőző betegségek szájtünetei Szájban előforduló vírusos betegségek Vírus okozta betegségek szájtünetei Gombás fertőzések

Recidiváló fekélyek Gingivitis

Juvenil parodontitis

Általános betegségek szájtünetei Iatrogén, fizikai, kémiai ártalmak

Az asszisztens feladatai a kezelése során

Genetikai betegségek okozta fogazati elváltozások Veleszületett rendellenességek és szindrómák

### 3.8.6.6.4 Orthodontiai diagnosztika, terminológiája, terápia Anamnézis

Általános klinikai vizsgálat Funkcionális vizsgálat

Orthodontiai vizsgálat

Orthodontiai röntgendiagnosztika

Asszisztensi feladatok a vizsgálatok során Angle occlusió diagnosztika rendszere

A rendellenességek etiológiája: Öröklött eltérések, szerzett eltérések A fogszabályzó kezelés módszerei

Fogszabályzó készülékek: Rögzített készülékek

- Előnyök
- Hátrányok
- Rögzített készülékek elemei

- A kezelés fázisai Kivehető készülékek
- Kivehető lemezek
- Bimaxillaris készülékek Extraoralis meg támasztása készülékek Extractio a fogsabályzásban

**3.8.6.6.5** Fogsabályozói prevenció Általános megelőző tevékenység  
Helyfenntartók alkalmazása Hotz-féle extractiós szisztéma Az anomáliák korai kezelése

**3.8.6.6.6** Ajak és szápadhasadék komplex kezelése, orthodontai műtétek Hasadékok osztályozása

Komplex kezelése és gondozás

- A hasadékok sebészi ellátása
  - A hasadékok orthodontiai ellátása
  - Logopédiai kezelés Orthodontiai műtétek
- Orthodontiai kezelés feltételeit biztosító műtétek  
Orthodontiai kezeléseket kiegészítő lágyszöveti műtétek
- Progenia, prognathia sebészi –fogsabályozási kezelése
  - Recidíva
  - Retentio

**3.8.6.6.7** Szakrendelői gyakorlat A tantárgy témaköreihez tartozó gyakorlat

### **3.8.7 Fogpótlástan tantárgy**

**127 óra**

3.8.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a fogpótlások elkészítése során használt anyagokat és eszközöket, valamint a lenyomat vételi technikákat. Ismerje meg a gnatólógiai alapfogalmakat a mindennapi gyakorlatban felismerje, ha a fogorvos alkalmazza őket. Ismerje az implantációs fogpótlások elkészítésének munka fázisait és magabiztosan tudjon asszisztálni a folyamathoz. Elméletben megszerzett tudását tudja alkalmazni a gyakorlati munkája során.

3.8.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fogszakorvos (fogpótlástan, szakvizsgával) / Fogorvos rezidens (fogpótlástani szakvizsgára készülő) / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc) / Bsc. Dentálhigiénikus / Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Anatómia-élettan, Pszichológia ismeretek

38.74 A képzés órakeretének legalább 73%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 38.75 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Felismeri és leírja, hogy a fog-pótlások készítése során milyen anyagokat használ a fogorvos és adott beavatko- zásoknál elő is készíti	A fogpótlások elké- szítéséhez szükséges anyagok és azok mindennapi haszná- latát	Instrukció alapján részben önállóan		
Bemutatja a gnato- lógiai alapfogalmait , valamint pontosan előkészít a külön- böző fogpótlások készítési rendelői munkafázisai hoz	Gnatológiai alapfo- galmak és a fogmű- vek fajtái és készí- tésük módszerei	Teljesen önállóan	Precizitás, rendsze- rező képesség, fele- lősségtudat.  Motivált a fogpót- lástan tantárgy megismerésér e és elsajátítására.	
Precízen megneve- zi, és elő készíti a fogművek lenyo- matvételehez szük- séges anyagokat és eszközöket. Szakma szabályainak meg- felelően asszisztál a beavatkozóso khoz.	A fogpótlások ké- szítéséhez szükséges lenyomat anya- gok, eszközök és lenyomat vételi technikák	Teljesen önállóan		Digitális lenyomat vételi technikák és eszközök ismerete

Precízen előkészít a fogbeültetés utáni felépítmény készítéséhez szükséges eszközöket és anyagokat szakszerűen asszisztál a munkafolyamatoknál	A fogászati implantológia anyagai és eszközei valamint fogpótlástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
--	--	-------------------------------------	--	--

### **3876 A tantárgy témakörei**

**3.8.7.6.1** Fogpótlások anyagi Fémek anyagai  
 Nem fémek anyagai Kerámia anyagai  
 Műanyagok, kompozíciós anyagok

- 3.8.7.6.2** Fogművek fajtái és készítésük módszerei Rögzített fogpótlások készítése
- Fajtái
  - Műveletek
  - Eszközök, anyagok

- Asszisztensi feladatok rögzített fogpótlások készítésekor Kivehető fogpótlások készítése
- Fajtái
- Műveletek
- Eszközök, anyagok
- Asszisztensi feladatok kivehető fogpótlások készítésekor Fogtechnikai műveletek és eszközök

**3.8.7.6.3** Gnatológiai alapfogalmak A rágókészülék és a rágás  
Állkapocshelyzetek, állkapocsmozgások Occlusiós érintkezések  
Occlusiós helyzetek meghatározása Foghiányok osztályozása

**3.8.7.6.4** Lenyomatvételi technikák, lenyomat anyagok  
Lenyomat anyagok: merev lenyomat anyagok, rugalmas lenyomat anyagok, Lenyomat kanalak.  
Lenyomat vételi módszerek  
Digitális lenyomat vétel A témakör részletes kifejtése

**3.8.7.6.5** Fogpótlást műgyökér- beültetéssel Implantátumra készített fogpótlások  
Műgyökeres fogmű fogalma, funkcionális részei  
Beültetés menete: implantációs rendszerek fogalma, fajtái Beültetés eszközei, anyagai  
Asszisztensi feladatok implantációs fogpótlás készítése során (előtte, alatta, utána)

**3.8.7.6.6** Szakrendelői gyakorlat  
Az elméletben megtanultakat a gyakorlatban megfigyelik, gyakorolják.

### **3.8.8 Radiológia tantárgy**

**52 óra**

3881 A tantárgy tanításának fő célja  
A tanuló ismerje meg a szakterületen használt fogászati röntgen és egyéb fogászati diagnosztikai, valamint kezelésekre szükséges gépeket, eszközöket, berendezéseket. Legyen képes azok mindennapi használatára, ismerje a rendszeres ellenőrzés, karbantartás feladatait. Legyen képes az elméleti ismereteit a mindennapi gyakorlatában alkalmazni.

3882 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások  
Fogszakorvos (radiológiai szakvizsgával) / Klinikai fogászati higiénikus végzettség 5 év szakmai gyakorlattal és felsőfokú pedagógiai (BSc, MSc)/Bsc. Dentálhigiénikus/ / Egészségügyi szakoktató, (BSc) / Egészségügyi szaktanár/tanár (MSc) végzettséggel, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3883 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, Fogászati anatómia és élettan, Szakmai kommunikáció, orvosi latin, Anatómia- élettan, Higiéné, Diagnosztikai alapismeretek

3884 A képzés órakeretének legalább 59%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3885 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Használja a fogá- szati analóg röntgen készülékeket és meghibásodá- suk esetén tudja mi a teendője. Önállóan intra- és extraorális röntgenfelvét- eleket készít hagyományos technikákkal.	Az analóg fogászati röntgen berendezé- sekés használata a hagyományos kép- alkotó eljárásokat és azok előhívási tech- nikáik	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos és precíz munka- végzésre. A használt eszkö- zöket, berendezése- ket és a munkaterü- letet tisztán és ren- dezetten tartja.	
Használja a fogá- szati digitális rönt- gen készülékeket és meghibásodá- suk esetén a szabályok- nak megfelelően eljár. Önállóan intra- és extraorális röntgenfelvét- eleket készít.	A digitális röntgen készülék felépítése és használata és a fogászatban hasz- nált egyéb képalko- tó eljárások ismere- te	Instrukció alapján részben önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a sugárvédelmi szabályok jelentő- ségét.  Motivált a fogászati röntgen tantárgy megismerésér- e és elsajátítására.	Digitális röntgen gépek használata

Alkalmazza a sugárvédelmi szabályokat maximálisan betartja a páciensére vonatkozóan és a személyzetre vonatkozóan is	A fogászatban előírt sugárvédelmi szabályok	Teljesen önállóan		
--	---	-------------------	--	--

### **3886 A tantárgy témakörei**

#### **3.8.8.6.1 A fogászati analóg röntgen készülék felépítése és használata**

A röntgensugarak: keletkezésük, hatásuk, elnyelődésük, szóródásuk, minőségük, mennyiségük

A fogászati analóg röntgen készülék felépítése és használata. A röntgenfilm fajtái és használatuk a napi munkában

A röntgenkép jellegzetességei: kontraszt, denzitás, élesség, életlenség, torzulás  
 Intaroralis radiográfia: Röntgenkép keletkezése (vetülés, centrális projekció)

- Fogak tengelye, gyökércsúcsok helye
- A páciens elhelyezése és röntgen film elhelyezése
- Beállítási technikák
- Expozíció

Előhívás: Kézi előhívás lépése, Gépi (automata) előhívás lépései

Felvételi hibák, filmhibák Intraoralis felvételek

- Periapicalis felvétel
  - Korona felvétel
  - Ráharapásos felvétel Gyermek fogfelvételei Röntgen status
- Extraoralis felvételek: koponyafelvételek, állcsontfelvételek, nyálkő felvétel

**3.8.8.6.2** A digitális röntgen készülék felépítése és használata. A digitális röntgen készülék felépítése és működése.

A digitális röntgen készítés különböző technikái és adminisztráció, dokumentációs feladatok. Fogászati lézerek fajtái, felhasználási területei. Különleges képalkotó módszerek: CBCT, CT, MR. Infekciókontroll

**3.8.8.6.3** Sugárvédelem Sugárvédelem

- A röntgenező védelme
- A páciens védelme
- Sugárvédelmi szabályok
- Technikai szabályok

**3.8.8.6.4** Szakrendelői gyakorlat

Az elméletben megtanultakat a gyakorlatban megfigyelik, gyakorolják.



## TARTALOM

## Tartalom

1		
	A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszámja évfolyamonként .....	3
3.1	Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület .....	8
3.1.1	Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra .....	8
3.1.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	8
3.2	Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén) .....	11
3.2.1	Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 116 óra .....	11
3.2.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	12
3.3	Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület .....	17
3.3.1	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy 9 óra .....	17
3.3.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	17
3.3.2	Kommunikáció alapjai tantárgy 9 óra .....	18
3.3.25	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	19
3.3.3	Az emberi test felépítése tantárgy 36 óra .....	20
3.3.35	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	20
3.3.4	Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy 18 óra .....	23
3.3.45	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	24
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>26</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>26</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>26</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>27</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>27</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>27</b>
3.3.55	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	28
3.3.6	Alapápolás-gondozás tantárgy 72 óra .....	32
3.3.65	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	33
3.3.7	Irányított gyógyszerelés tantárgy 36 óra .....	39
3.3.75	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	39
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>41</b>
3.3.8	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy 54 óra .....	41
3.3.85	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	42
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>44</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>44</b>
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>45</b>

<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>46</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>46</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>46</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>46</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>46</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>47</b>
3395 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	47
3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület.....	48
3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy 36 óra.....	48
3415 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	49
3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy 27 óra.....	51
3425 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	52
3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy 9 óra.....	54
3435 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	54
3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy 18 óra.....	56
3445 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	56
3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy 18 óra.....	58
3455 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	58
3.4.6 Sejtbiológia tantárgy 36 óra.....	60
3465 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	60
3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	62
3.5.1 Emberi test és működése tantárgy 36 óra .....	62
3515 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	62
3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy 18 óra .....	64
3525 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	64
3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy 90 óra .....	67
3535 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	67
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>70</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>70</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>71</b>
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>71</b>
3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy 18 óra .....	71
3545 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	71
<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>73</b>
3.5.5 Kommunikáció tantárgy 18 óra.....	74
3555 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	75
3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy 27 óra .....	76
3565 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	76

3.5.7	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy 54 óra.....	78
3575	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	79
3.6	Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület .....	83
3.6.1	Szociológia alapjai tantárgy 18 óra .....	83
3615	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	83
3.6.2	Pszichológia alapjai tantárgy 18 óra .....	85
3625	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	87
3.6.3	Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy 18 óra .....	90
3635	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	90
3.6.4	Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy 18 óra.....	94
3645	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	95
3.7	Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület.....	97
3.7.1	Belgyógyászat és ápolástana tantárgy 54 óra.....	97
3715	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	98
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>101</b>
3725	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	102
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni .....</b>	<b>105</b>
3735	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	106
	<b>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni. ....</b>	<b>107</b>
3745	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	107
3.7.5	Neurológia klinikuma tantárgy 18 óra .....	110
3755	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	110
3.7.6	Pszichiátria klinikuma tantárgy 18 óra.....	112
3765	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	112
3.7.7	Geriatríia klinikuma tantárgy 18 óra.....	115
3775	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	115
3.7.8	Klinikai gyakorlat tantárgy 207 óra .....	121
3785	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák .....	122